

pajta
pajtabook könyv

Fotó: LŐRINCZ Máttyás

SALFÖLD

Copyright ©

Szöveg: Bojár Iván András, Kincses Károly, Török László

Text: Iván András Bojár, Károly Kincses, László Török

Fotográfia: a szerzők

Photos: the photographers

Angol fordítás: Amanda Solymosi. Lektor: Charles Whitehouse

English translation: Amanda Solymosi. Editor: Charles Whitehouse

Felelős kiadó: Török Lászlóné, Pajta Galéria

Managing publisher: Lászlóné Török, Pajta Gallery

Szerkesztette: Harnóczy Örs, Kincses Károly és Török László

Editors: Örs Harnóczy, Károly Kincses and László Török

A könyvet Harnóczy Örs tervezte

Design by Örs Harnóczy

A címlap Frank Aliona „Emberpár” című fotójának felhasználásával készült

The photograph on the front cover is Aliona Frank's 'Human Couple'

pajta könyv
pajtabook könyv
25^{év}
1991–2016 years

CONTEMPORARY HUNGARIAN PHOTOGRAPHY

KORTÁRS MAGYAR FOTOGRÁFIAI GYŰJTEMÉNY

„Török László vállalkozása, hogy fotógalériát, mellé workshopokat, eleven fotóművészeti életet hozzon Salföldre, fontos volt a magyar fotónak. És fontos Salföldnek.”

Bojár Iván András

“László Török’s endeavour to bring a gallery and workshop, and the vivacity of photographic art, to Salföld was important for Hungarian photography. And important for Salföld.”

Iván András Bojár

Tartalomjegyzék / Contents

Török László	A Pajta Galéria 25 évéhez	9
László Török	The Pajta Gallery's 25 years	11
Bojár Iván András	A csend	12
Iván András Bojár	The silence	14
Kincses Károly	Európa egy darabkája a Káli-medencében. 25 éves a Pajta Galéria.	16
Károly Kincses	A little bit of Europe in the Káli-basin The Pajta Gallery's 25 years	17
	Képek	39
	Pictures	39

TÖRÖK László, 2012 | Fotó: Urbán Ádám

TÖRÖK László f o t ó m ű v é s z

A Pajta Galéria 25 évéhez

Mottó:

„A kép tehát nem csak villanás, amit rögtön el lehet felejteni, de esemény is. Ereje nem abban van, hogy igaz, hanem hogy elképzelhető. Az elképzelhető kép semmivel sem kevesebb, mint a végig gondolható gondolat.”
Csoóri Sándor

1989-ben ünnepelte az egész világ az egyetemes fotográfia 150 éves évfordulóját. Talán ezért is döbbenetete meg a magyar fotós társadalmat a Váci utcai Fotóművészeti Galéria egyik pillanatról a másikra történő bezárása, ami óriási hiányt jelentett a szakma hazai és nemzetközi megismertetésében. Hiszen úgy a saját nemzedékem, mint a fiatalabb generáció munkái iránt komoly nemzetközi érdeklődés mutatkozott éppen a galéria működésének hála, ahol Gera Mihály plurális vezetése a fotográfiai műfajok egyenértékű megjelenítésével a másféle fotográfusi gondolkodókat is helyzetbe hozta. Ehhez fontos megemlíteni John Szarkovszky terminológiáját is. Szerinte kétféle fotográfus van: az ablakosok és a tükrösök. Az előző alatt a fotóriportereket, szociofotósokat, dokumentum- és természetfotósokat értette. A tükrösök táborába sorolta a kísérletező fotográfusokat. Azokat, akik a nagyvilágból képesek megteremteni és működtetni a saját önálló kis világukat. Hasonló koncepciója lehetett Tímár Péter fotóművésznek is, aki az MFSZ főtítkáráként kidolgozta és megvalósította a szövetségben belül az alkotó csoportok rendszerét. Így alakult meg az Első Alkotócsoport is 1990-ben, amelyet először prof. Beke Lászlóval közösen, utána egy évtizedig egyedül vezettem. Amikor 1991-ben Düsseldorfban Kodak-díjat kaptam, döntöttem el, hogy a Fotóművészeti Galéria megszűntetésével járó hiány mérséklésére a káli-medencei Salföldön lévő pajtámban kiállítási környezetet hozok létre. Ez megtörtént 1991 júniusában, és a Pajta Galéria azóta is működik – az idén lesz negyed évszázados. Már több éve itt élek a falu számos művészével együtt, és télen-nyáron nyitottak vagyunk a fotóművészet iránt érdeklődők számára. A galéria gyűjteményes kiállítása a magyar fotográfia hatvan tükrös alkotójának több mint száz képét mutatja be, mintegy hatvan éves időintervallumban. Három éve ugyanitt létrehoztam a Gábos Kálmán emlékszobát, ahol elhunyt barátom emlékére változó tematikájú kamara kiállításokat rendezek. Itt élem öszkékimeket és igyekszem egy jó pár befejezetlen fényképet ebben a csodálatos környezetben ezüst alapú hordozóra menteni.

Zárszó:

„Ha tudnám, hogy miért fotográfálok, akkor nem lenne szükségem kamerára.”
Ismeretlen fotográfus

The Pajta Gallery's 25 years

László TÖRÖK
Artist photographer

Motto:

'Hence a picture is not just a blink of light, to be forgotten immediately, it is also an experience. Its source is not in that which is real, but in what is imaginable.'

The imaginable picture is in no way lesser than a well thought through idea.'

Sándor Csoóri

In 1989 the whole world celebrated the 150th anniversary of photography. Maybe that is why the Hungarian Photographic Society was so shocked when the Gallery of Photographic Art on Vaci Street was closed down at short notice. This meant a huge loss for the profession in its cause of acquainting home-grown and international talent with each other. Serious international interest was shown in the work of my peers, and of the younger generation, precisely thanks to the activity of the gallery, where, under the direction of Mihály Gere, the many different forms of the art of photography were displayed in one place. Here we need to recall the terminology of John Szarkowski. According to him, there are two kinds of photography: windows and mirrors. The first group includes portraits, social, documentary and nature photography. Experimental photography falls into the mirror group: those who take a theme from the wider world and bring it into existence in its own independent, smaller world. The artist photographer Péter Tímár had a similar concept when, as the secretary of the MFSZ (Hungarian Photographic Society), he devised and created a system within the society for creative groups. This is how the First Creative Group was formed in 1990, initially led jointly by Péter Tímár and Professor László Beke, and then, for the next decade, by me.

When I was awarded the Kodak prize in 1991 in Dusseldorf, I decided that I would create a gallery in the barn belonging to my property in Salföld, in the Káli Basin, in order to lessen the blow felt from the closure of the Gallery of Photographic Art. Founded in June 1991, the Pajta Gallery operates to this day – and celebrates its silver jubilee this year.

For several years now, I have lived in this village, along with numerous other artists, and, summer and winter, we are open to those interested in photographic art.

The collection exhibited in the gallery shows the work of sixty Hungarian creators of mirror photography: over one hundred pictures are on display, all from the period of the past sixty years.

Three years ago I established the Kálmán Gábos memorial room where, in memory of my deceased friend, a variety of camera-oriented exhibitions are organised. Here I spend the autumn of my years endeavouring, in these wonderful surroundings, to transfer a good few unfinished photographs onto a silver-based medium.

Final word: *'If I knew why I take photographs, I would have no need of a camera.'*

Anonymus photographer

1984. Fotó: Pajta archív

1988. Fotó: Harnóczy Örs

2016. Fotó: Kovács Márk DJI Phantom II drón

A csend

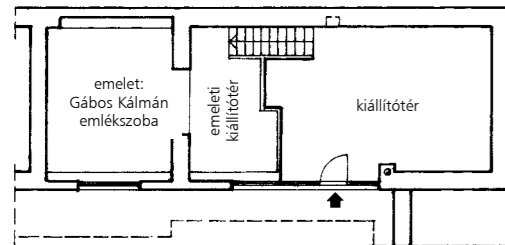
BOJÁR Iván András

Csend és csend. Simogató puha táj. Salföld évszázadok óta lassan és némán csúszik a domboldalon lefelé. Le az úthoz, megfagyott lávaköpedékek közt le a bányató medréhez. Szeretettel szépítgetett házak, mint a körmök, kapaszkodnak itt a földbe. Hónapszám várják a szezonkezdetet, a nem salföldiek áradatát. Majd a szükséges csendet, az otthonos nyugalmat, a percet, amikor végre mindenki hazamegy. Messzi kutyaugatásban kanyarog két utca meg még néhány apró, mely ezt a kettőt összeköti. Egy akác mellett kisebb-nagyobb épületek apró, gondos udvart állnak körül, egy lelkesen terebélyesedő diófát, fügebokrot. Ez a Pajta Galéria udvara. A hely, ahová Török László huszonöt évvel ezelőtt megérkezett, a hely, ahol Török akkor is utazik, ha fel sem áll a fal mellől, hová a karosszékét valamikor régen letette az idő.

Megjelölt hely, akár a térképészeti pontok. Fontosabb a többi helynél. És hogy miért az, annak titka van. S a titkot kifürkészni, felfejteni nem könnyű feladat. Nem is nehéz, de kell hozzá egy élet. Török László épp ezt az életet éli. Megérteni igyekszik az itt és most miértjét. Hosszan, elhúzva a megértés folyamatát, noha a kioldó zárhangja egy töredékmásodpercbe sűrítve végzi el ugyanezt a műveletet. Segít megfogni az ittésmostot. S ha jó a kép, akkor a tört pillanat drámáját, fenséges tragikumát képpé merevítve örökre képes hordozni. Az életnek ennél több kell: hónapok, évszakok, évek, hóval fedett, szűrtfényű idők, rétet perzselő nyarak, vad vizekkel érkező, harsogó tavaszok, hűvösbe bukó, füstszagú őszi.

Nincs különösebb az egyéni sorsválasztásoknál. Minták és öntörvényű megoldások keverednek bennük. Elsőre hasonlóknak látszó válaszok mögött nagyon is saját, személyre szabott képletek mutatkoznak. Ilyen Töröké. Sikeres és pezsgő fotóművészi alkotóélet vezette őt ide Salföldre egy akkortájt még halódó falucskába, hogy szakmai pályájának legfontosabb állomását jelölje ki itt. Aztán Török meg Salföld összefonódtak. Ami a keresőn keresztül Török kimeríthetetlen érdeklődésének tárgya, az más minőségben ugyan, de Salföldön az élet alapközege. Török fotóin rendszerint női testek keveredtek különös helyzetekbe. Néhol groteszk, máskor melankolikus kontextusukból kitörve ünneplik érzéki szépségüket – és persze ugyanabban a pillanatban azt is, hogy a szépség diadala tűnékeny, a kiérett sejtek az elmúlás hírhezói. Sima testek és ráncos drapériák. Lágy dombok, gyűrött kövek. Arányok, lépték és ritmusváltások, szekvenciák, egymással felelő érzéki minőségek: puha és éles, lágy és feszült, elomló és kifakadó érzések keresik egymás harmóniáit. A fotón is, az életben is.

Török László vállalkozása, hogy fotógalériát, mellé workshopokat, eleven fotóművészeti életet hozzon Salföldre, fontos volt a magyar fotónak. És fontos Salföldnek. Fontos a Káli vidéknek is, hiszen a negyedszázados, korai kezdeményezés rengeteg embert hívott ide. Sokakat, akik csak valahová mentek, majd Török hatására életük legfontosabb helyén maradtak. Bebírtak, vagy csak rendre visszajártak, visszajárnak ma is. A Pajta Galéria udvara intézmény, ahol a magyar fotó éppúgy jelen van, mint a traktortalpú, vaskos bakancsban menetkész természetjárók. Itt összeérnek, egymás asztalához ülnek a távoli világok. S a fal mellett, a diófa hűvösében ott ül Török, aki mindennek a keretét megteremtette. Hunyorogva, elégedetten néz körül nyári délutánokon az udvarán.

A Pajta Galéria alaprajza

Ez az ő világa. A fizikai közege annak, amit spirituálisan jelenít meg fényképein. Minden szegletében érzéki, egyben intellektuális környezet, ahol a faasztalra kitett rizling és az étel mellett filozófikus felvetések, állítások karolják át egymást. Nincsenek végső válaszok, a fügebokor levelein át meszelt falra vetülő árnyék és napfényfoltok nem is kívánnak ilyet. Sokkal nagyobb igazság birtokosaiként teszik a dolgukat. Remegve, tapogatózva, végtelen útukon járnak. Az udvaron átfut egy lelkes szélvonal. Diólevelek rezegnek. Elpukkan egy buborék a fröccsben. Valahol hátul, a szem mögötti sötétségben megszületik egy kép.

SOMOGYI Győző grafikája

The silence

Iván András BOJÁR

Silence and silence. Caressable, soft landscape.

For centuries Salföld has nestled quietly beneath the hillside. Away from the road, among petrified lava, near the shore of the mine's lake. Houses beautified with love, cleaving to the earth as if with talons.

For months they wait for the start of the season, the torrent of outsiders. And then, for the longed-for silence, the cosy peacefulness, the moment when, at last, everyone goes home.

Dogs barking in the distance, two streets and few tiny paths joining them together. Next to some acacia trees, bigger and smaller buildings stand around a well-cared-for little courtyard, a vigorously spreading walnut tree, a fig bush.

This is the courtyard of the Pajta Gallery. The place where László Török arrived 25 years ago; the place where he still travels, even if he doesn't move from the armchair by the wall to which, long ago, time brought him. A place of destiny, just like a map reference. More important than other places. Why this is, is a secret. And it is no mean feat to discover this secret. Not that it is difficult; it just takes a lifetime. László Török is now part of that life: trying to understand the why of the here and now. It's a slow process, and he lingers over it, though it could happen in a split second, like the click of the shutter that catches the here and now. And if the image is good, it captures that fraction of a second in all its tragic nature and preserves it for ever. Life needs more than that months, seasons, years, snow-covered light-filtered times, meadow-scorching summers, springtimes roaring in on wild water, smoke- smelling autumns fading into chill.

There is nothing stranger than individual choices. In them, patterns and solutions have a life of their own. What at first glance seem similar choices reveal themselves as extremely personal images. This is so for László Török. His creativity led this successful and celebrated photographer here to Salföld, which in those days was still a moribund little village, to mark it out as the most important staging post for his profession. Thereafter, Török and Salföld became intertwined. Whatever the subjects that interest Török when seen through his viewfinder, in their own way they and Salföld remain the lodestone of his life. Török's photography frequently involves the female body in a variety of different settings. Here and there grotesque, while at times their exalted sensuous beauty breaks out of the melancholy context – and of course that precise moment, the fleeting triumph of beauty, brings with it the presentiment of mortality. Smooth bodies and wrinkled drapes. Gentle hills and gnarled rocks. Proportions, steps and changes in rhythm, sequences, sensual qualities at odds with each other: soft and sharp, yielding and tense, impressions of decay and bloom, seeking harmony with one another. In these photographs, as in life.

László Török's endeavour to bring a gallery and workshop, and the vivacity of photographic art, to Salföld was important for Hungarian photography. And important for Salföld. Important for the Káli region too, for this endeavour, started a quarter of a century ago, has brought many people here. Many of them were just passing through, but because of Török's influence, they stayed on in this most important place. They either settled or returned regularly; they still return even now.

The Pajta Gallery's courtyard has become an institution where Hungarian photography can be encountered every bit as much as hikers in stout walking boots ready to set off across the countryside.

Here they meet, share a table, these separate worlds.

And next to the wall, in the shade of the walnut tree, sits Török, whose creation this is. Through half-closed eyes on a summer's afternoon he looks around the courtyard in satisfaction. This is his world.

The physical reality which he captures spiritually in his photographic works. At one with the intellectual surroundings, you can sense, in every pore, that the food and wine set out on the wooden table, and the philosophical issues raised in discussion complement each other. There are no conclusions; nor are they wished for by the shadow of the fig bush's leaves reflected on the wall, or by the dappled sunlight.

They commit their labours to a much gentler truth. Quivering, they grope their way along their never-ending journey. A lively breeze blows through the courtyard. The leaves of the walnut tree tremble. A bubble bursts in the spritzer. Somewhere in the background in the darkness behind the eyes, a picture is born.

Európa egy darabkája a Káli-medencében. 25 éves a Pajta Galéria.

KINCSES Károly

Hol és mi?

Salföld Budapesttől mindösszesen 165 kilométer, de nekünk ennél kicsit távolabbról ille- ne kezdenünk a történetet. A szocializmus utolsó éveiben vagyunk. Aki akkoriban járt egyetemre, miként én is, az a művelődéspolitikai szemináriumokon azt tanulta, hogy a kultúra nem áru. Kicsit később már ezt – az amúgy pusztán a szocializmusnak a kapita- lizmussal szembeni ideológiai felsőbbrendűségét deklarálni hivatott kifejezését – úgy fordítottuk le a gyakorlat nyelvére, hogy a kultúra ugyan nem áru, de pénzbe kerül. Ma már senkinek nem jutna eszébe, hogy a kulturális termékekhez való hozzáférés alanyi jogon ingyenes kéne legyen. Ennyit fejlődünk azóta.

De nem is ez a lényeg, hanem e mondat egynémely következménye. Ha a kultúra nem áru, akkor a kulturális termékek sem azok, például szimbolikus áron vásároltunk könyveket, 3 Ft volt az Olcsó Könyvtár egy-egy könyve, de egy regény sem került 65 Ft- nál többre, s a legvastagabb fotóalbumokhoz is hozzá lehetett jutni 200 Ft-ért. Hogy ez jó volt-e vagy sem, döntsék el maguk, én most csak azt járom körül, hogy miután nem volt áru, ezért a hozzájutás módja sem a piacgazdaság szabályai szerint történt. Azaz, jobb országokban, akinek szüksége volt mondjuk egy eredeti művészi fényképre, az el- ment a galériába, s vásárolt egyet, vagy szétnézett az erre rendszeresített műtárgy- piacon, licitált az aukción, vagy esetleg netalántán felhívott egy ügynököt... Ez a látszó- lag ártalmatlan mondat, miszerint a kultúra nem áru, azzal is járt, hogy nem alakult ki az az infrastruktúra, sem, mely a fotóműtárgy megszületésétől, annak nyilvánosságra hozásáig, megjelenéséig, kiállításáig és megvásárlásáig, majd utána esetleges ismételt eladásáig elengedhetetlenül szükséges lett volna.

Ebbe a helyzetbe lépett be tulajdonképpen minden hazai előzmény nélkül Budapest akkor legelőkelőbb helyén, a Váci utcában megnyílt Fotóművészeti Galéria, mely a Fő- fotó egy volt üzlethelyiségében kezdett el fotógalériaként működni. Kevés olyan dolog volt, amiben a szocialista Magyarország megelőzte, vagy ha nem is előzte meg, de leg- alább pariban volt Európa más, kevésbé átoksújtotta vidékeivel. Ezen kevés dolgok egyi- ke a Budapest legelegánsabb sétálóutcájában 1983-ban megnyílt Fotóművészeti Galé- ria, ahol két állami vállalat egy furcsa konstrukcióban megpróbálta a kortárs magyar fo- tót piacképes áruvá tenni. Akkor, amikor – tudjuk – a szocialista kultúrpolitika és annak valamennyi szóvivője még mindig arról vitatkozott, a kultúra áru, avagy sem. A Fotómű- vészeti Galéria sajátos választ adott erre. Gera Mihály szakmai vezetésével összegyűjtöt- ték, megvették hatvanál több jelentős magyar kortárs fotográfus kétszázat meghaladó negatívját, azokból egyszerre lenagyítottak 25-100-ig terjedő számú egyforma minőség- ű kópiát, melyeket aláírtak a szerzőkkel, beszámoltak, s ezeket árulták, ezekből (is) rendeztek kiállításokat, nyomtattak naptárt, képeslapot. Kezdetben főleg az idelátoga- tó külföldiek vásároltak a náluk megszokottnál olcsóbban árusított fényképekből, de las- san alakult egy hazai közönség is, főleg amikor 1984-ben a hazlátogató André Kertész dedikálta a fotóművészeti galéria által kiadott könyvét. Aztán, mindenféle előzmény nél- küli, a galériát üzemeltető cég 1989-ben, a fotográfia feltalálásának 150-ik évfordulójára

Károly KINCSES

A little bit of Europe in the Káli-basin The Pajta Gallery's 25 years

Where and what?

Salföld is 165 kilometres from Budapest, but we need to travel a little bit further than that to begin our story. We are in the final years of communism. In those times, those who went to university, me included, learnt in the sociopolitical seminars that culture is not a commodity. Some time later – when communism alone used this expression, in superior opposition to capitalist ideology – we altered it to culture is not a commodity, but it costs money.

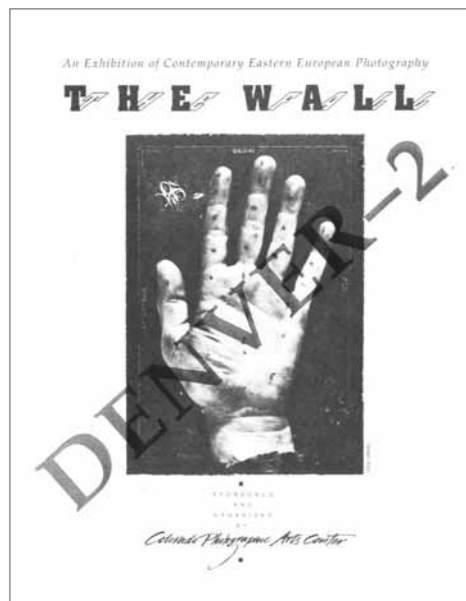
Nowadays no one would even dream of expecting the fruits of culture to be free. This is how far we've come. Though the crux of the matter isn't the phrase itself, but its consequences. If culture is not a commodity, then neither are the products of culture; for example books bought at a token price, one or two books costing only 3 forints in the 'cheap library', a novel costing hardly 65 forints more, and the thickest glossy pictorial album as little as 200 forints. Whether this was a good thing or not, decide for yourselves; what I'm going a long way round to say is that when they weren't a commodity, the means of obtaining them didn't follow the rules of the free-market economy. However, in better countries, those who wanted to obtain, let's say, an original artistic photograph went to the gallery and bought it, or trawled through the relevant antique markets, put a bid in at an auction, or perhaps even contacted an agent... This seemingly innocent phrase, that culture is not a commodity, also covered the situation that the necessary infrastructure was not yet in place to enable a photograph to be conceived, made, exhibited, purchased and later even re-sold, all without the need for special permissions.

Under these circumstances, and indeed unprecedentedly, in 1983 the Gallery of Photographic Art opened on Váci utca, in those days the most elegant and sophisticated street in Budapest, in what had previously been a 'Főfotó' studio. There were few things in which communist Hungary was the leader, or if not the leader at least on a par with other less autocratically controlled parts of Europe; one of those things, though was the Gallery of Photographic Art. Here, the two directors managed somehow to make the work of contemporary Hungarian photographers available for sale. At that time – as we now know – communist culture and its spokesmen were still arguing about whether or not culture is a commodity. To this question, the Gallery of Photographic Art gave a specific reply. Under Mihály Gera's direction the gallery was able to acquire from more than 60 significant contemporary Hungarian photographers 200 negatives, enlarging them to make between 25-100 contact sheets of the same size and quality, which they wrote contracts for, made records of, and put on sale, and from which they also organised exhibitions, printed calendars and postcards. In the beginning, mainly foreign tourists bought the usually more cheaply priced photographs, but gradually a local customer base developed, particularly when in 1984 Andre Kertész dedicated one of his books to the gallery, while visiting his native land.

A World Press pályázaton elnyert „Aranyszem”-díj, 1973
Winner of the World Press 'Golden Eye' Award in 1973

rendezett ünnepségsorozat alatt egyik napról a másikra felmondta a szerződést, s eladta a kétszintes galéria minden helységét egy népetető multinacionális cégnek. Hamburgerek fotók helyett. Sokkolta ez a döntés a honi fotóséletet, annak legtöbb szereplőjét. Ki-ki vérmérséklete szerint reagált a dologra, asztalcsapkodás, anyázás, sírva vigadás, reménytelen legyintgetések... ahogy azt már megszoktuk magunktól. Eltelt két év. És akkor lépett egy váratlant Török László, aki salgföldi parasztházának pajtáját galériává alakította, és *The Wall. Denver-2* címen kiállítást nyitott a Nyugat-Berlinből kevéssel korábban hazatért Galántai Györggyel, aki saját munkáiból is bemutatott néhányat. De ne szaladjunk ennyire előre! A történet még 1984-ben indult, amikor Török László és felesége megvették a régi parasztházat a falu szélén, felújították, évtizedekig nyaralóként használták, mígnem három éve már legnagyobb részét itt élék az életüket. Az étterem, tállakhely és művészeti galéria pár lépésre van csak a salgföldi kötengertől. A kert elvárásolt, a ház és a Pajta enteriőrje pedig egy budai presszó, egy városi galéria és az egykori pajta hangulatát egyszerre képes hozni. A Helynek van szelleme, nevezhetnénk el-tartott kisujjal genius locinak is.

Az első

Kanyarodjunk vissza az első kiállításához. Az 1991. június 21-én 18 órakor megnyílt tárlat az 1989 tavaszi Colorado állambeli Denverben rendezett kelet-európai fotósok kiállításán szereplő magyar fotográfusok anyagaiból állt össze. Szerepelt itt egy-egy képpel Balla András, Fejér Ernő, Halas István, Kerekes Gábor, Szerencsés János, Szilágyi Lenke, Szirányi István, Tímár Péter, Tóth György, Török László, Vécsy Attila, Vető János. A kiállítás anyaga kibővült Galántai György nyugat-berlini *Lábközi terek* című színes fénymásolat-sorozatával és a megnyitóhoz kapcsolódóan a *Lábközi hangok* című krómacél hangszobrával, amit Galántai zenész fia, Zsolt szólaltatott meg hangfelvételtől. Ezeknek a műveknek Berlin után ez volt az első magyarországi bemutatója.

Galántai György

Török László, Galántai György

In 1989 with no forewarning, the gallery's administrators suddenly decided to cancel the contract and sell the two-storey gallery space to a multinational company; this during a series of events to celebrate 150 years since the invention of photography. This decision came as a great shock to most of those whose lives were part of the Hungarian photographic scene. There were those who reacted angrily, banging the table, swearing, screaming, gesticulating hopelessly ... the usual things.

Two years passed. Then, unexpectedly, László Török stepped into the breach. In his gallery at his house in Salföld, together with György Galántai – who had just returned from West Berlin – he opened an exhibition entitled *The Wall. Denver-2*. But let's not get ahead of ourselves! The story began in 1984, when László Török and his wife bought an old house on the edge of the village and had it renovated, to use in the years ahead as a holiday home – though for the past three years they have spent most of their time there. The restaurant, meeting place and gallery is just a few yards from the Sea of Stones. The garden is enchanting, the interior resembles a Buda coffee house and an urban gallery blended together in an old, cottagey atmosphere. The place has a soul; we might call it the *genius loci*.

The First one

Let's go back to the exhibition. At 6 o'clock on 21 June 1991 the exhibition was opened. It included material from the Eastern European themed exhibition held in Denver, Colorado, in the spring of 1989, which included work by several Hungarian photographers: András Balla, Ernő Fejér, István Halas, Gábor Kerekes, János Szerencsés, Lenke Szilágyi, István Szirányi, Péter Tímár, György Tóth, László Török, Attila Vécsy, János Vető. György Galántai added to it examples of his own work from West Berlin, a series in colour entitled 'The silent sphere' and to link with this, Galántai's son Zsolt, a musician, played the Eric Satie piece 'Where silence has lease'. It was the first time these works had been exhibited since Berlin.

Sections from the opening speech: 'I found there were many good reasons why I should take on the task of opening this new gallery. The first was freedom: freedom to freely establish a gallery anywhere in the country. To try out our ideas independently. There is no longer a central jury, a cultural policy. So the artist can choose the gallery and the gallery the artists freely. I think it probable that it will be the galleries – or more than likely those artists whose work is easier to sell – who will do the choosing; though in the long run it won't be they who are the richer for it, but rather those who dared to take risks. It is almost two years now since I returned from West Berlin, where I had a DAAD scholarship, though here at home no-one was interested in what I was doing there. László Török and his new gallery were the first to ask me to show my Berlin work.

That is why I am here. Clearly the photographs will determine the character of the gallery, since an exhibited photographer is a 'photograph taker', which has approximately the same ambiguous meaning as if I described myself as a „fine artist”: This is to say that the old expressions have been thrown out and we are heading towards a new universal culture. As proof of this, here is the material from the Denver exhibition, which I now declare open...'

(http://www.galantai.hu/works/exhibition/91_PG_hu.html)

With this, the Pajta Gallery was opened. Printed on the invitation cards were the words, 'The compositions can be purchased on the premises', which indicated the gallery's intentions. Looking back at the photographs created in those days, and remembering the first hours spent there, the gallery was more reminiscent of the original barn than the coffee house, family restaurant, and exhibition space of today. I am very fond of one of Török's sayings, which I have heard and read about in several different guises since. This is what he said to a journalist: 'It is a thatched house, where we created a gallery in the barn. I don't keep straw or crops in there, but my contemporaries' photographs.' (Zoltán Zétényi: *The poet of light*, FotóVideo June 2008).

A Pajta Galéria első kiállításának megnyitója, 1991. június 21-én. A képeken:

The opening of the first exhibition of Pajta Gallery in the following photos: 21st June, 1991

Simon Csilla fotói

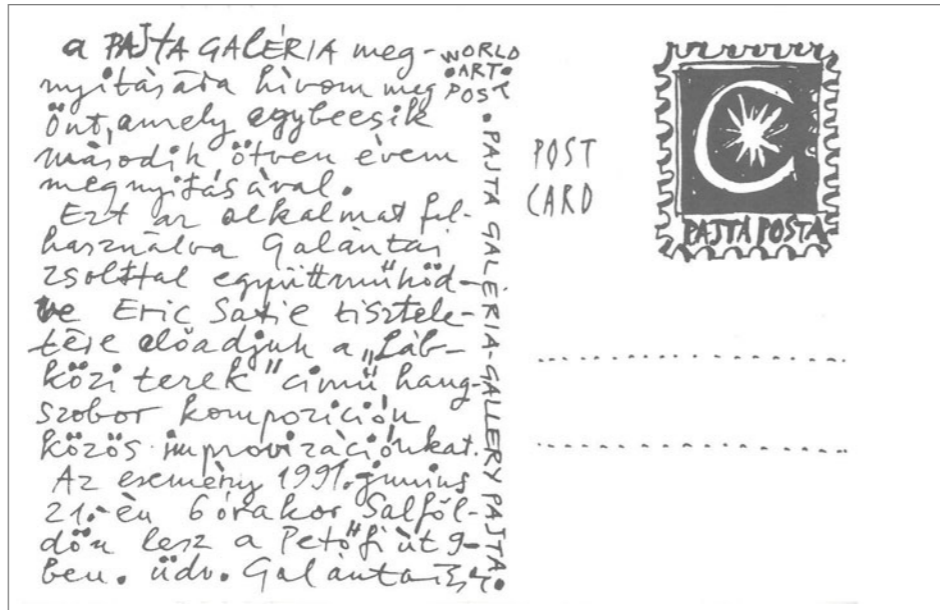
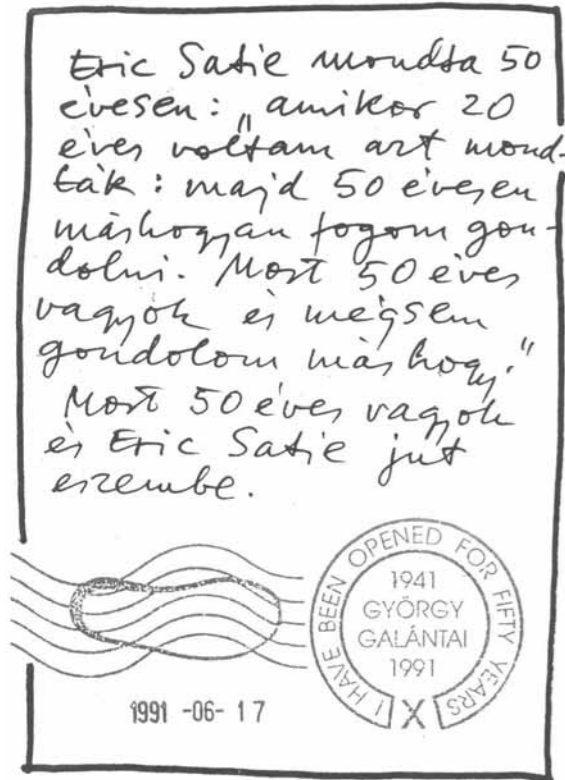
Gyökér Kinga és Vörösvári Ákos

(Középen): Miltényi Tibor, Kocsis Magdi

Részletek a megnyitó szövegéből: „Több jó okot is találtam arra, hogy elvállaljam ennek az új galériának a megnyitását. Az első a szabadság: szabad szabadon galériákat csinálni bárhol az országban. Független elképzeléseinket kipróbálni. Nincs már központi zsűri, kultúrpolitika. Így a művészek szabadon választhatnak galériát és a galériák művészeit. Valószínűnek tartom, hogy a galériák, de a művészek nagy része is inkább a gyorsan eladható művészetet fogja választani, pedig hosszú távon nem ők lesznek a leggazdagabbak, hanem azok, akik mernek kockáztatni... Lassan második éve, hogy hazatértem a volt Nyugat-Berlinből, ahol DAAD-ösztöndíjas voltam, és itthon senkit sem érdekelt, hogy ott mit is csináltam. Török László, e galéria létrehozója volt az első, aki kérte: mutassam be berlini munkáimat. ... Ezért vagyok itt. ... A Pajta Galéria karakterét nyilvánvalóan a fotó fogja meghatározni, mivel a galérista fotográfus, de ez a „fényképészet” körülbelül olyan tág értelmű, mint ahogyan én a „képzőművészetet” értelmezem, vagyis a művészet régi dobozai kiürültek, és egy új egyetemes kultúra felé tartunk. Ehhez bizonyíték itt a denveri kiállítási anyag és az én megnyitóm...” (http://www.galantai.hu/works/exhibition/91_PG_hu.html)

Somogyi Győző, Swierkiewicz Róbert

Az asztalnál / At the table: Török Lászlóné, Török Évi, Török László

George Galantai :

Opening of the Pajta Gallery 1991

You are invited to the opening of the Pajta (Stable) Gallery, which coincides with the opening of my second half century. Together with the Zsolt Galantai ensemble we will use the occasion to perform, in honour of Eric Satie, an improvisation of his First Gymnopedie composition entitled 'Where silence has lease'. The event will take place on June 21st 1991 at 6 o'clock, at 9 Petőfi Street, Salföld.

Regards: George Galantai

When he was 50 Eric Satie said :
 „When I was 20 years old they told me – when you are 50 years old you will think otherwise. – Now I am 50 years old and I still don't think otherwise.”

As I have just turned 50, Eric Satie came to my mind.

Vécsey Attila, Körtvélyesi László, Török László, Galántai György

No-one, not even Török himself, would have thought that 25 years later we would be talking about this event as a piece of history. On the subject of the newly purchased thatched house, the journalist Zoltán Hegyi asked why there was a gallery but no cottage garden to be seen, to which Török replied: 'I started to bring the house into some kind of order; we were happy with it, we liked it very much, but the regime change, which had not left the lives of those in artistic society untouched either, impelled me to concern myself not only with managing my own career, but also with others of my generation and with the youngsters who were just starting out. In any case, we were lacking an establishment, particularly as the Vaci Street gallery had closed down, and we needed a new place.' (Zoltán Hegyi: *To teach the impossible* – Demokrata, issue 38, 1996).

The gallery quickly became operative. Exhibitions were held in it from spring until late autumn, and those belonging to László Török's intellectual circle, for the main part artists from the Hungarian Photographic Society's First Creative Group, offered pictures for sale in a permanent exhibition. From the outset he ran the gallery with an open mind, but also with a sharp eye on quality, which in those times wasn't the general practice. I am talking as if it were happening today... but these words of the grouchy author should be put in parenthesis. Yet another journalist friend also had something to say when he went there. 'As a viewer unaccustomed to frequenting art galleries where the exhibits are for sale, I was surprised, as it seemed that the prices of the framed photographs were rather calculated with the wallet of the foreign tourist in mind. Though a Hungarian visiting the Pajta Gallery doesn't have to come away empty-handed, as there are several beautiful catalogues, publications and, last but not least, a variety of very special souvenir postcards. There are no posters, no publicity at the moment to advertise the gallery, which is open to the end of the summer; just a modest arrow to help visitors who already know of its existence. But I recommend others, those with holiday homes in the Balaton uplands, to give it their attention on a rainy day.' (-Földes- Exhibition, Salföld, Pajta Gallery 1993).

Petrovics László

The Gallery has always worked in this way. In himself, Török combined his status as a professional European, or indeed international, photographer with his position as a

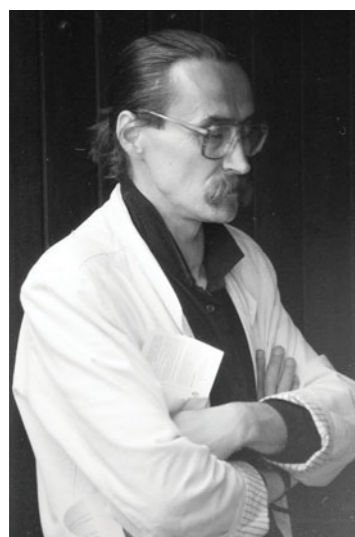

Török László, Pálinkás György, Bölcskei László,
Petrovics László, Vaclav Maček, Somogyi György

Tóth György, Tamás Katalin

Török László

A Pajta Galéria ezzel megnyílt. Már a meghívóra rá volt nyomtatva, hogy „Az alkotások a helyszínen megvásárolhatók”, ezzel is kijelölve a galéria tervezett útját. Nézegetve az akkor készült fotókat, emlékezve az első itt töltött órára, a galéria még inkább emlékeztetett az eredeti pajtára, mint a mostani kávéházas, családi éttermes, galériás kiállítóhelyre. Kedveltem Török egyik mondatát, amit azóta többször, több formában is hallottam, olvastam. Ezt nyilatkozta egy újságírónak: „Ez egy nádfödeles parasztház, aminek a pajtájából alakítottuk ki a galériát. Én nem szénát, vagy termést gyűjtök benne, hanem a kortársaim fotográfiáját.” (Zétényi Zoltán: *A fényköltő*. FotóVideó 2008. június) Senki, maga Török sem gondolta volna, hogy negyedszázad múltával már mint történelmi eseményről fogunk beszélni erről az aktusról. Hegyi Zoltán újságíró kérdésére, miszerint a frissen vásárolt parasztházban miért galéria és miért nem kiskert található, ezt válaszolta Török: „Elkezdtem rendbe hozni a házat. Jól megvoltunk, nagyon szeretjük, de a változások, amelyek nem hagyták érintetlenül a művészeti közéletet sem, arra sarkalltak, hogy ne csak a magam menedzselésével foglalkozzam, hanem a nemzedéktársaimmal és azokkal a fiatalokkal is, akik most indulnak. Hiányoztak ugyanis az intézmények, ráadásul megszűnt a Váci utcai galéria is, kellett egy hely.” (Hegyi Zoltán: *Tanítani a lehetlent*. Demokrata, 1996. 38. sz.)

A galéria gyorsan felvette üzemszerű működését. Kiállítások voltak benne tavasztól késő őszig, s a Török László szellemi köréhez tartozó, jórészt a MFSZ Első alkotócsoporthoz tartozó művészek képeket adtak át értékesítésre, folyamatos kiállításra. Megpróbált az első perctől fogva, nyitott szellemiségű, de markáns értékvonalat tartó fotógalériaként funkcionálni, ami az akkori időkben sem volt túl általános. Mondom ezt úgy, mintha ma az lenne... de mindez csak zárójeles megjegyzése a zsémbes szerzőnek. Még egy baráti újságíró is meglepetésének adott hangot ottjártakor. „A fotó-műkereskedelemben járatlan látogatóként engem meglepett az eladásra kínált, keretezett fotóművek inkább külföldi pénztárcákhoz kalkulált ára. De azért a Pajtába látogató magyar turistának sem kell üres kézzel távoznia, egy-egy szép katalógus, kiadvány vagy különleges fotós képeslap emlékek sem utolsó. A nyár végéig nyitva tartó tárlatnak egyelőre se plakátja, sem propagandája, csak a fordulóban elhelyezett szerény nyíl segít a galériáról valamilyen módon már tudomást szerzett látogatóknak. A többi, Balaton-felvidéki nyaralónak ezúton ajánljuk, borús napokra, figyelmébe.” (-földes- *Kiállítás, Salföld, Pajta Galéria*, 1993)

A galéria mindig is így működött. Keveredett benne a profi fotográfus európai, vagy nemzetközi mértékű szakmaisága és a salföldi környezetbe mind jobban beilleszkedő háztulajdonos partikularitása. A nagyon sajátos kulturális mikroklimával rendelkező pincy falu, alig néhány tucat állandó lakosával és ennek sokszorosa ideiglenes ott lakóval, és még több odalátogatóval kettős feladatot rótt Törökékre. Egyrészt, belesimulva a falu közösségi életébe, meg kellett és meg kell találni azt a speciális felületet, amit a Pajta Galéria, és a vonzáskörébe tartozó, ott vagy a környéken élő, lakó fotósok, művészek, építészek, értelmiségiek begyűjtése révén a település elvárt tőlük, másrészt viszont a távolról csak ezért odajövőknak is megfelelő színvonalú kulturális színteret, élményeket kellett nyújtaniuk. Ebben a kényes libikóka helyzetben, úgy érzem, Törökék és hangsúlyozottan említem a család szinte minden tagját, megtalálták az egyensúlyi pontot, különösen az után, hogy végleges leköltözésük óta az addig évekig bérbe adott konyhát, éttermet, kávéházat, ivót is ők működtetik. Színvonalas evő-ivóhely mellett fontos találkozási pont a falu szélén lévő, gyönyörűen és szakszerűen helyreállított épületegyüttes, ahol mindenki megáll, akinek uticélja Salföld, legyen bár akár művészetkedvelő, vagy csak kiránduló, a barátaihoz látogató személy.

Szilágyi Sándor, Török László

Minyó Szent Károly, Szerencsés János, Kincses Károly

Raffay Béla, Baritz Katalin, Jokesz Antal, Szerencsés János

local property-owner to fit ever better into the village environment. An extremely idiosyncratic micro-culture developed in the tiny village; less than a dozen permanent residents and many more temporary residents and visitors presented the Töröks with two tasks. On the one hand they had to fit into the communal life of the village; on the other, the Pajta Gallery needed to provide a haven where, as well as the locals, the hordes of photographers, artists, architects and intellectuals from the surrounding area could gather; they all expected to find an atmosphere of culture. In this challenging situation, my feeling is that the Töröks – and I emphasise, all members of the family – have found a balance, particularly as they have at last settled there permanently and have taken over the running of the kitchen, restaurant, coffee house, bar, which for years had been rented out. As well as being a place to meet over food and drink, just at the edge of the village, it has a wonderful, expertly restored collection of buildings, where everyone who comes to Salföld stops and stares, whether they are connoisseurs of art, hikers, or people just visiting their friends.

Nudes in the village

Three years after the opening, in 1994 an Artistic Nude photographic course was founded. In the first year Magdi Kocsis, whose idea it was, arranged the course, organised the models; from the second year on, though, it was mainly amateur German

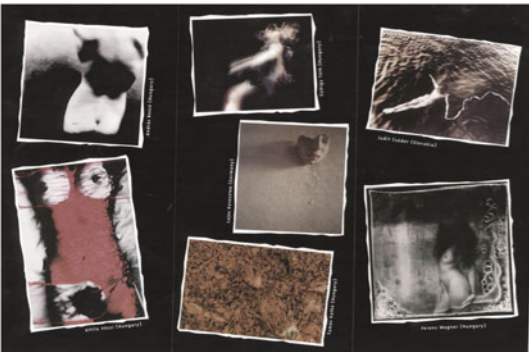
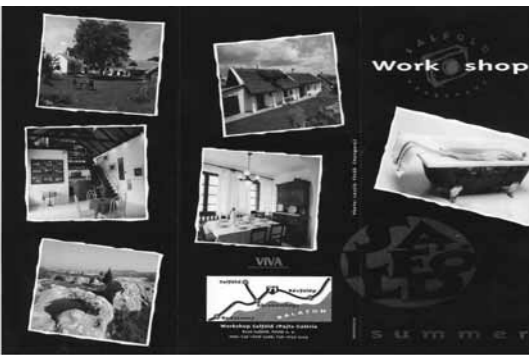

Stalter György, Urbán Tamás,
Korniss Péter, Tóth György, Török László,
Szerencsés János, Kerekes Gábor

Pálinkás György, Kimmel Apó László, Petrovics László

Aktok a faluban

A nyitást követő harmadik évben, 1994-ben kezdődtek meg az aktfotós művészeti táborok, workshopok. Az első évben az ötletet adó Kocsis Magdi szervezte a táborokat, gondoskodott modellekről, de aztán a második évtől már főleg német amatőr és hobifotósok jöttek, akiket részben Keresztes Lajos közvetítése révén ért el a hír, hogy a Káli-medence egyik legszebb helyén, válogatott aktmodellekkel, szakértő fotográfusokkal, sminkesekkel, képzett előadókkal bentlakásos művésztelep indul. Beindult a dolog, érkeztek Svájcából, Belgiumból, más nyugat-európai országokból is fotósok, s elvéve néhány magyar is befizette a borsos részvételi díjat. A kezdeményezés felettébb sikeresnek bizonyult, hiszen a következő években váltakozó turnusokban jöttek a faluba a fotósok. „Somogyi Győző festő- és grafikuművész lovaival, kecskéivel, juhaival sajátos nevezetessége a tájnak, s a kis falunak, Salföldnek. Ahogyan a Török László és a Nürnbergben élő Keresztes Lajos által honosított nyári nemzetközi fotóakadémia is. A hivatásos fotósokat vendégül látó tábor sajátos hangulatával, kiállításával, előadásaival, vitáival immár a nemzetközi szaksajtó érdeklődését is felkeltette. A tandíjat itt mindenki maga fizeti. Az egész nyáron át heti ritmusban megrendezett kurzusok jelentős elméleti képzést adnak a legkiválóbb magyar fotóművészek segítségével. Aki csak egy kevéssé is ismeri a Nyugat fotóvilágát – a hallatlan magas színvonalú technikai lehetőségeket, az automatizáltság és a tömegtermelés körülményeit, az tudja igazán értékelni a művészségnek, az igényességnek ezt a hagyományosabb értékek felé forduló stúdiumát. Amerikaiak, németek, belgák, osztrákok, hollandok, svájciak, a skandináv országok szakemberei mellett minden évben egy-egy tehetségesnek mutatkozó magyar művészt is vendégül látnak, teljesen ingyen kínálva a szakmai továbblépés lehetőségét. A fotógaléria változó anyaggal egész nyáron át várja az érdeklődőket. Salföldre és a Balaton-felvidékre rátalálni igazán egyszerű. A csendesebb, félreeső utakat, a kanyargósabb ösvényeket kell keresni az északi parton.” (A.I.): *Törököt fogtunk. A magyar fotóművészet iskolája.* Világlap, 1996. április)

Workshop fotók: Fejér Ernő

photographers who came, having heard via Lajos Keresztes that in one of the most beautiful places in the Káli Basin an artists' settlement had been founded with professional photographers who also taught, select models, make-up artists and accommodation. It gathered momentum and photographers arrived from Belgium, Switzerland and other Western European countries; even a few Hungarians were willing to pay the steep entrance fee. Proof that the initiative had been a success was the fact that in the following years successive waves of photographers came to the village.

'Győző Somogyi – painter and graphic artist, with his horses, goats, sheep – is something of a local celebrity in the little village of Salföld. As have become László Török and the Nürnberg-based Lajos Keresztes, through the inauguration of their international photographic summer academy. The courses' resident guest professional photographers created a particular atmosphere with their exhibitions, lectures, discussions, which had already aroused the interest of the international media. Here, everyone paid for the course themselves. Throughout the entire summer the rhythm of the weekly courses was significantly enhanced by the involvement of the most eminent artistic photographers in Hungary. Anyone with some idea of the Western photographic world, with its tremendous focus on technology, automation and mass production, can readily appreciate the high aesthetic level of the traditional ways of working offered by these courses. Every year as well as professionals from America, Germany, Belgium, Austria, Holland, Switzerland or Scandinavia, one or two talented Hungarian artistic photographers were always introduced as guests, and were given this opportunity to develop their careers at no cost. Throughout the summer the material on display for visitors to the gallery changed constantly. It really is quite easy to find your way to Salföld and the Balaton uplands. Look for the quieter, hidden, winding lanes of the north coast.' (A.I.): *We caught a Turk. The Hungarian artistic photographers' school.* Világlap, April 1996).

Although the Pajta Gallery is not just for the elite, it became an institution for a particular segment of artistic photography (we could say of the segment that it covers experimental, subjective work), and, in my judgement, the fact that it was never nationalised played a large part in achieving this; it never had a safe, calculable budget, but survived this quarter-century on its own income and grants and sponsorship from various sources.

Török László, Bognár János, Kincses Károly

Balla András, Török László

Hogy a Pajta Galéria nem csak elitista, a fotóművészeti közélet egy speciális szegmensét (ezt a szegmenst mondjuk talán így, kísérletező, experimentális, szubjektív művész-fotográfia) elfoglaló intézmény lett, abban megítélésem szerint nagy szerepe van annak is, hogy sohasem lett államosítva, nem bírt biztos és kiszámítható büdzsével, ezért a legkülönfélébb pályázatokon, külön-keretekből, szponzoroktól kapott pénzekből és a saját bevételeiből dolgozta át ezt a negyed évszázadot. Aki ezt próbálta már egy másik intézmény élén, csak az tudja igazán, milyen embert próbáló, haját ősztítő, arcra ráncokat véső feladat ez. Amikor sikerült rá támogatást szerezni, akkor nyíltak új kiállítások is. Amikor nem, akkor meg a falon maradtak a szerzők által ajándékba, bizományba értékesítésre átadott fotók. Egy biztos, 25 év óta talán egyetlen percre sem volt képtelen egyetlen fala sem. A hely jellegéből eredően, tavasz végén nyitott és az ősz közepén zárt be egy-egy tárlat, de a falakon – ha volt speciális kiállítás, ha nem – mindig neves magyar szerzők jó fényképeivel találkozhattak a betérők, legyenek azok a falu lakói, akik egy fröccsre ugrottak be és ragadtak ott egy-egy asztalra könyökölve, vagy kerékpártúrák elfáradt résztvevői, vagy a szakma csak ezért odalátogató része.

A Pajtának van és mindig is volt egy 20-25 fős magja, akik több szálon is kötődnek Salföldhöz, a Pajtához, Törökhöz, ami lényegében ugyanaz. És kábé kétannyi fotográfus, akik egy-egy csoportos tárlaton szerepeltek, vagy workshopon vettek részt. A két részt Török László személye, minőségérzéke köti össze. Mi itt, ebben az egymás ellen ordasult világban, országban mindig is vágytunk olyan referenciacsoportokra, ahol nem a politikai nézet, a vallásos meggyőződés, a közös golfpályabérlet, vagy lakóparki szomszédság tartja laza látszatkohézióban az embereket. A Pajta Galéria gyűjtőhely, nagyon különböző embereket, művészeket, vándorokat összehozó placc, keresztút, gyülekezési pont, ahol az eltérő útvonalakon közlekedők egy-egy rövid időszakra összetalálkoznak, leülnek, beszélgetnek, esznek-isznak, aztán felállnak és elmennek, az egyik jobbra, a másik balra, a harmadik meg egyenesen. Kényes egyensúlyi helyzet ez, nem is könnyű fenntartani. Huszonöt évig mégis csak sikerült, talán akkor tovább is... Megállapítható tehát, hogy a Pajta a magyar progresszív fotográfia történetének egyik fontos helyszíne, komoly művészi bázissal rendelkezik, kiállítóterében pedig több mint hatvan alkotó százat meghaladó számú fotója került az évszázados falakra.

Wolf Ágota

Török László egy holland résztvevővel

Körtvélyesi László fotója

Fejér Ernő, Fejérné Nagy Mária

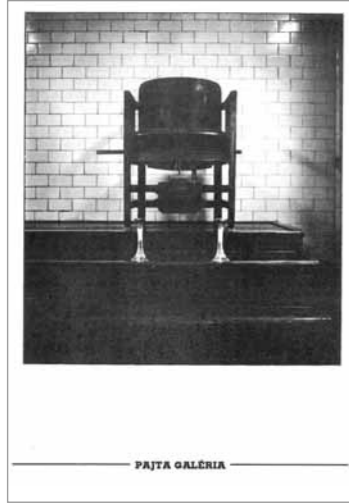
Anyone who has tried to run an institution like this can readily understand what a challenge it is; it's enough to give you grey hairs and worry lines. Once they had financial support, they would open a new exhibition. If not, then the walls were hung with photographs that had been given to the gallery as gifts or for sale on commission. What is for sure, during the 25 years there never was a moment when the gallery walls were bare. As was customary, the place was opened at the end of spring and closed in the middle of autumn; exhibitions took place only then. But the walls of the gallery were always full of work by well-known Hungarian photographers, to be admired by visitors – local inhabitants in for a glass of wine, weary cyclists, or photographers coming specifically to view the pictures.

There has always been a core of between 20 and 25 people who feel bound, in differing ways, to Salfold, the Pajta and the Töröks, which in essence are all one and the same thing. Also approximately double that amount of photographers who have taken part in one of the groups or workshops in some way. László Török is the medium through whom the two sections meet. Here the two opposite worlds come together, where neither politics, religion nor what golf club they belong to are their points of reference. The Pajta Gallery is a meeting place where an unusual variety of people, artists, visitors or travellers just passing through, gather; where for a short spell they can sit down, eat, drink, talk and then disperse, going off in all different directions. It is a very delicate balance, not easily sustained. Though it has been successfully achieved over the past 25 years, and maybe it will go on like this...

Suffice it to say that the Pajta is one of the most important places in the history of Hungarian progressive photography, with more than a hundred photographs having been displayed on the centuries-old walls, created by a serious group of over sixty artistic photographers.

További kiállítások

Az 1993-as új kiállítás pedig **Helyzetkép** címen futott. Június 19-én 18 órakor nyitotta meg Beke László. A kortárs magyar fotográfia legjobbjai állítottak ki, Balla András, Balla Demeter, Baricz Kati, Barta Zsolt Péter, Benkő Imre, Bozsó András, Csontó Lajos, Drégely Imre, Eperjesi Ágnes, Farkas Antal, Fuszenecker Ferenc, Hajas Tibor, Hajdú József, Halas István, Harnóczy Örs, Herendi Péter, Kecskés Péter, Kerekes Gábor, Kovács Melinda, Kulcsár György, Mínyó Sziert Károly, Stalter György, Szerencsés János, Szilágyi Lenke, Szirányi István, Tóth György, Török László, Várnagy Tibor, Vécsy Attila, Vékás Magdolna, Vető János, Zátanyi Tibor. A megnyitó előtt egy beszélgetést szervezett Török, előre kiküldve néhányunknak a vitaindító anyagot. Mai szemmel visszanezve, az akkoriak közül már néhányan nem élnek, néhányan nem állnak szóba egymással, s a szekértábor két oldalán próbálnak egy kiéhezett és megosztott fotós közéletben valahogy megélni, valahogy alkotni, valahogy megmutatkozni. Talán akkor nem is éreztük át igazán, milyen fontos dolgot szervezett itt össze a galéria vezetője.

Találkozások 1994-ben volt. Török barátja, az azóta elhunyt Balaskó Jenő költő nyitotta meg.

Tanítványok 1998-ban azok a német, holland fotográfusok képeiből rendezett Török egy kamara kiállítást a Pajtában, akik részt vettek a korábbi táborokban, s az ott készített képeik erre méltóvá tették őket.

Szimbiózis 1-2. A 2004-es kiállításban Erdély Miklós egy munkája is szerepelt, mely a meghívó képeként is megjelent, s az ő mottója volt a tárlatot létrehozó koncepció: „Hogy mi a művészet, azt megállapítani nem, csak eldönteni lehet. És még így folytatva: Jelentős alkotónak tartom, aki hozzájárult ahhoz, hogy a különböző művészek nevezett tevékenységekben ne legyen semmi közös.” (Erdély Miklós: Marly tézisek) Illusztris névsort ad a közreműködő művészek neve, Apáti-Tóth Sándortól Zátanyi Tiborig. Negyvenyolc művész flottafelvonulása zajlott a csarnokméretűnek igazán nem mondható Pajta Galériában, Török korvettkapitány irányításával, a szót én vittem, mint felkért kiállítás megnyitót.

2008 májusában az **50-55-60 (Bakos Miklós, Gábos Kálmán, Török László)** címen hirdett tárlatot, s erre jól emlékszem, hiszen én nyitottam meg. Idézek egy keveset a szövegből, annál is inkább, mert a számtalan vernisszázs, – melyeken tevételesen részt vettem – közül egyik sem égett még ennyire belém, igaz, egy későbbi tragikus esemény okán. „Amikor elvállaltam Török Laci felkérésére ezt a megnyitót, ez a kérdés motoszkált az én fejemben is: Mit tud ez a 50-55-60 ma mutatni nekem, nekünk? Nem nosztalgizálni jöttünk ide – azt utálnám –, hanem megvizsgálni, hol tart ma Bakos Miklós, Gábos Kálmán, Török László. Megtalálták-e azt a hangjukat, ahogyan egy ötvenes, egy ötvenötös, egy hatvanas ma, 2008-ban szólhat a közönségéhez, vagy sem? Ha igen, nagyon jó, hogy létrejött ez a kiállítás itt a Pajta Galériában. Mert akkor mi mindnyájan, akik többnyire évtizedek óta figyeljük munkásságukat, láthatjuk a három, néha párhuzamos, néha nagyon eltérő irányba mutató pálya egy újabb stációját. Ha meg nem, ha ismert, régi képeket akasztanak a korábbiaktól eltérő sorrendben a falakra, ha csak a régi patronokkal durrogatnak a levegőbe, (mondhatnám vaktölténynek is, ami egy fényképész esetében szimbolikus fogalommal is válhat), bizonyos szempontból akkor is hasznos és tanulságos lehet ez a szemle, mert még nincs késő váltani. És akkor, de csak akkor, ha ez egy újabb állomás és nem csak remake, akkor én most azonnal elvállalom ingyen és bérmentve a jövő évi 51-56-61 című kiállítás megnyitását.”

Other Exhibitions

The new exhibition in 1993 bore the title **Helyzetkép (The state of affairs)** and was opened by László Beke on 19 June at 6 pm. The best of Hungary's contemporary photographers were represented, András Balla, Demeter Balla, Kati Baricz, Zsolt Péter Barta, Imre Benkő, András Bozsó, Lajos Csontó, Imre Drégely, Ágnes Eperjesi, Antal Farkas, Ferenc Fuszenecker, Tibor Hajas, József Hajdú, István Halas, Örs Harnóczy, Péter Herendi, Péter Kecskés, Gábor Kerekes, Melinda Kovács, György Kulcsár, Károly Mínyó Sziert, György Stalter, János Szerencsés, Lenke Szilágyi, István Szirányi, György Tóth, László Török, Tibor Várnagy, Attila Vécsy, Magdolna Vékás, János Vető, Tibor Zátanyi.

Prior to the opening, Török organised a discussion group, sending the discussion material out to us in advance. Looking back now, a few of those present are no longer alive, a few are not on speaking terms with each other, and the remaining elements of the group try somehow to nurture, create and exhibit as a photographic society almost starved into submission. Maybe at the time we didn't even realise what an important thing it was that László Török had established here.

Találkozások (Encounters) – took place in 1994. Török's friend Jenő Balaskó (who has since died), opened it.

Tanítványok (Students) – in 1998 Török organised an exhibition in the Pajta Gallery comprised of work from the German and Dutch students who had taken part in the photographic courses held earlier on, and which were considered worthy to be shown.

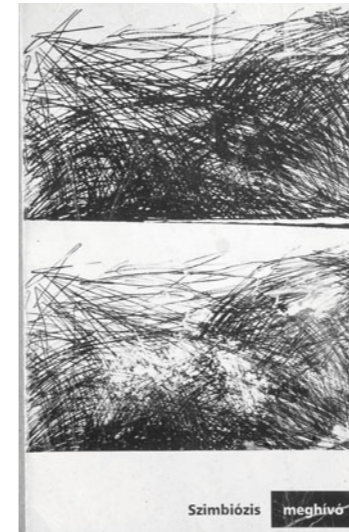
Szimbiózis 1-2 (Symbiosis 1-2) - Some of the work of Miklós Erdély appeared in the exhibition of 2004, and also featured on the invitation card as his motto had been the inspiration for the exhibition's concept: 'It is not possible to establish what art is, it is only possible to make a decision.' And he continued: 'To my mind a really creative person is one who agrees that different art forms should have nothing in common with one another.' (Miklós Erdély: Marly theses). The illustrious line-up presents contributions from Sándor Apáti-Tóth to Tibor Zátanyi.

A flotilla of forty eight artists clamour for space in the hall, in fact non other than the Pajta Gallery, with Captain Török at the helm, I say this as I was invited to open the exhibition.

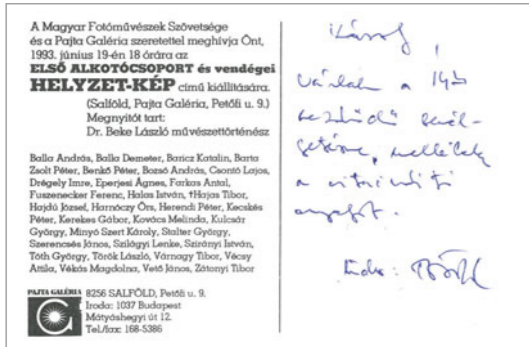
In May 2008 an exhibition entitled **50-55-60 (Miklós Bakos, Kálmán Gábos, László Török)** was advertised, which if I remember rightly, I opened.

Allow me to quote a few of the words from my speech, as amongst the countless vernissages I have attended, none has remained imprinted on my mind as well as this one; true, this may be because of the tragic circumstances which were to follow.

'When I accepted László Török's invitation to open this exhibition, it prompted me to ask: what does 50-55-60 mean to me, to us? We didn't come here to wallow in nostalgia – I would have hated that – but to observe what Miklós Bakos, Kálmán Gábos and László Török are up to these days. Have they found a way of communicating to an audience what it is to be fifty, and fifty-five, and sixty, or not? If the answer is yes, then it's a good thing that the Pajta Gallery is hosting the exhibition. Then every one of us, who have paid attention to their work over the past decades, will see a new stage of development from the three, whose work has sometimes been in parallel with each other and has sometimes gone off at totally different tangents.

Gábos Kálmán, Török László, Bakos Miklós (2008)

A Gábos Kálmán emlékszoba megnyitója, Kincses Károly (2012)
Opening ceremony of Kálmán Gábos memorial room

Azt hittem, amikor írtam, sőt Salföldön, a Pajta Galériában 2008-ban elmondva, úgy is tűnt, hogy ez az utolsó mondat egy jó poén. De azt még egyikünk sem tudta, hogy legközelebb, alig két évvel később, a Farkasréti temetőben fogunk így négyen találkozni, de csak hárman mentünk, a negyediket, Gábos Kálmánt vitték.

Török László sem csak kortársát, alkotótársát, de barátját is veszítette Kálmánban. Ennek feldolgozhatatlansága indította arra, hogy a pajta régi szénapadlásán berendezett térben megnyissa a *Gábos Kálmán emlékszoba kiállítását* 2012-ben. Itt is nekem jutott az a szerep, hogy végiggondoljam, leírjam, majd ott elmondjam, mit gondolok Gábosról, erről az elfogadhatatlan helyzetről, hogy fiatalon elment. Ezeket mondtam egyebek mellett: „Azon gondolkodtam, amikor hírért vettem Gábos Kálmán halálának, hogy minden ember kizárólagosan felelős a saját életéért, úgy osztja be a születésétől a haláláig terjedő, rendkívül limitált időszakot, ahogy akarja, ahogy tudja. Gábos rendkívül pazarlóan bánt az életével, a napjaival, heteivel, hónapjaival, éveivel, s mindenféle erre utaló megjegyzést, tanácsot, segítséget nagyjából azonnal, vagy kicsit később, de megbántottan visszautasított. Mert konok volt és szuperérzékeny. Miként mások, úgy én sem tudtam eleget tenni érte életében. És nem mentem fel magam azzal, hogy legalább próbáltam... De azóta már tudom, hogy az ember a saját élete mellett még számos másik életért is felelős. Ezt szerencsés esetben tudja érvényesíteni, rosszabb esetben nem, s akkor ott vagyunk, ahol most vagyunk. Kényszermegoldásokhoz fordulunk. Legalább – ennek a nagyon tehetséges embernek – viszonylag csekély mennyiségű életművét próbáljuk élővé tenni, ezzel is csökkentve a személyes hiányát. Tárgyak, művek a hús-vér ember helyett. Nem jó csere, de késő bánat... Ma van a születésnapja. Éppen 61 éves lenne. Viszont eltemettük 2010-ben. Gábos állandó nyit? Ha hinnék a másvilági létben, Kálmán most nyerítve röhögne, ahogy nagy ritkán tette ezt korábban is. Mert ha valami messze volt tőle, az a bármiféle állandóság. De hát így van ez, mindig minden változik, szokjunk hozzá. Ami maradt utána, az már nem az ő kompetenciája, ellenben a mi felelősségünk része. Családtagjaié, barátaié, szakembereké. Tegyük a dolgunk, nincs más választásunk.”

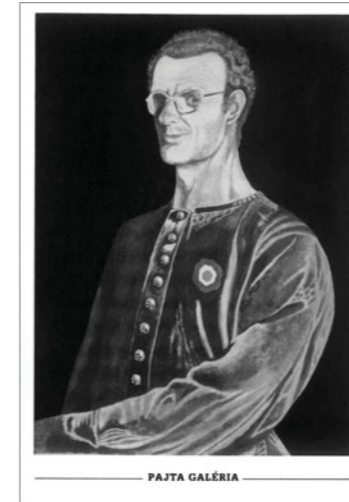
A Török jóvoltából pécsiből félig salföldivé lett, ott házat, pajtát építő Harnóczy Örs 1997 júniusában Az öt X című kiállítással lepte meg saját magát és a Pajta Galéria látogatóit. Pinczehelyi Sándor mondta a megnyitó szövegét. Készült még egy közös kiállítása is egy másik pécsi fotóssal, Körtvélyesi Lászlóval is, ezt 2014 szeptemberében nyitotta meg Török. Darabos Györgynek is volt egy kamara-kiállítása, most pedig a Pajtagazda állította ki korábbi és frissebb fotóit. „Évről-évre új kiállításokat rendezünk, de voltak már itt szakmai szimpozionok, vitaestek a kortárs hazai fotográfia jelentős alkotóinak részvételével, mondta egyszer egy újságírónak a Török. Valóban így van, tanúsítom.

Harnóczy Örs, Az öt X kiállítása. (1997)
Örs Harnóczy's exhibition 'The Five Xes' (1997)
Pinczehelyi Sándor, Harnóczy Örs, Török László.

Salföld • Pajta Galéria

Somogyi Győző 50. születésnapja a Pajtában, Korényi Dalmával. (1992)
50th birthday party in the Pajta, Győző Somogyi, Dalma Korényi. (1992)

Pécsi portrék megnyitója. (2014)
Opening ceremony of 'Potraits of Pécs' (2014)
Bartha Ferenc, Harnóczy Örs, Török László

If the answer is no, if only the well-known old pictures hang on the walls in rows, a rehash of the old styles occupying the space (which for a photographer, we might say, would be like firing blanks), from a certain point of view, surveying it could still be useful and instructive, because it is never too late to change. If these new works really are a new phase and not just a re-make, then, and only then, I will offer my services free of charge next year to open an exhibition entitled 51-56-61!

It was my belief, when I wrote that in in the Pajta Gallery in 2008, that the last sentence was a good joke. What none of us could have known at the time was that less than two years later the four of us would meet again in the Farkasréti cemetery, though only three of us went under our own steam, taking the fourth, Kálmán Gábos with us.

László Török lost not only a contemporary, colleague, but also a friend, when Kálmán passed away. In order to try to come to terms with it, he created a new studio in the old hay-loft, where he opened the *Kálmán Gábos memorial exhibition* in 2012. Again, it fell to me to consider, write down and narrate my thoughts regarding Gábos, in such a difficult situation to accept: the loss of someone who died before his time. Amongst other things, this is what I said: 'When I heard the news of the death of Kálmán Gábos, I thought about the fact that everyone without exception is responsible for their own life: from our birth to our death, it is an extraordinarily short space of time, to do with as we please, or as we can. Gábos, in an exceptionally wasteful way, resented his life, his days, his weeks, his months, his years, and any kind of comment, advice or help he received as a result of this, he would reject, if not immediately, then soon after. Because he was obstinate and over-sensitive.

Just like everyone else who tried, I couldn't persuade him to be satisfied with his life either. But at least I can say I did try... Since then I have learnt that besides being responsible for one's own life, we also have a duty to others too. If we are lucky, then we manage this to good effect, if not, then we find ourselves in the situation we are in today. A solution is forced upon us.

At least – in the case of an extremely talented person – in absence of the person himself, we can try to keep his memory alive with a relatively modest amount from his life's work. His work in the place of the man. It isn't a fair exchange, but one which is now too late to regret... today is his 61st birthday. Though we buried him in 2010, Gábos are you there? If I believed in the afterlife, Kálmán would now be roaring with laughter, a rare thing indeed. There is some kind of permanence in being so far away. Though it is true, things change and we get used to it. And what is left is no longer his concern; this is now our responsibility, his family, his friends and colleagues. We have no choice but to do our duty.'

Thanks to Török, in 1997, Örs Harnóczy, from Pécs, who built himself a house in Salföld, surprised visitors to the Pajta Gallery, and himself, with an exhibition entitled *Az öt X (The five Xs)*. He put it together with another photographer from Pécs, László Körtvélyesi. At the same time Török put on display a fresh collection of his own earlier work. 'Every year we organise new exhibitions, though we have also held symposiums, discussion evenings which were attended by many noteworthy Hungarian contemporary photographers.' Török once said to a journalist. It's true, I witnessed it.

I wrote these words as we gathered in the Salföld village hall for the silver jubilee exhibition entitled *Kópiák (Duplicates)*, arranged by Török and Peter Herendi, and opened by László Haris on the 3rd of June 2016. Not only the pictures from the catalogue can be viewed, though they can be quite surprising under closer scrutiny. Next to the Pajta photographic art group exhibition, in the smaller room, the portraits and landscapes of László Mészáros are on display. How did the work of this photographer, who moved to Salföld three years ago, come to be exhibited alongside

PAJTA GALÉRIA

8256 Salföld, Petőfi utca 9. • Telefon: 30/584-7522 • Facebook: Pajta Galéria

Művészeti aukció!

A Pajta Galéria a Faluház alkalmából művészeti aukciót szervez Salföldön és környékéhez kötődő művészek munkáiból.

Dátum: 2015. augusztus 8., szombat 15 óra
Helyszín: Pajta Galéria
Az aukciót vezeti: Hegyi Zoltán újságíró

A művek megtekinthetők a Facebook-on és délelőtti 10 órától a helyszínen.

A licitálásból keletkező bevétel a Faluház felújítására fordítjuk! (Világítás az aukció kínálatából)

Charles Whitehouse, István Kovács, György Szomjas, Gábor Gerlóczy, Ágnes Szabó, Margarete G. von Georgi, Rita Rácz, Gusztáv Fábrián, Ferenc András, Arday Ildikó, Somogyi Győző

Már megírtam ezt a szöveget, amikor összeállt a salföldi Faluházban a Kópiák címet viselő jubileumi kiállítás, melyet Török és Herendi Péter rendeztek, s Haris László nyitott meg 2016. június 3-án. A képek csaknem megegyeztek a katalógusban láthatókkal, bár a figyelmes szemlélőt még érhetik meglepetések. A Pajta művészeinek csoportos kiállítása mellett a belső szobában Mészáros László egyéni tárlata is kínál igényes portrékat, tájképeket. Hogy a három éve Salföldre költözött fotográfus miért állíthatott ki a többiek mellett egyénileg is, arra minden megkérdezett mondott valamit, ezek még véletlenül sem voltak közös nevezőre hozhatók. Azt gondolom, hogy Török, szándékosan, vagy csak megérezésből, a Salföld felé forduló nagy szakmai érdeklődést kívánta arra is használni, hogy Mészárost jobban megismerhessék. S ha ez így van, akkor ez okos lépés volt. A Faluházzal párhuzamosan a Pajta Galéria falán is újrendezték a kiállított képeket, itt az azóta elhunyt művészek, Tengölics, Szerencsés, Gábos, Jama, Kerekes kaptak kiemelt helyet, s a bejárat köré csoportosítva pedig Balla András kamara kiállítása látható. Summa, summárum, a Pajta révén Salföld és a magyar fotó is ünnepel.

A fotó mellett, elsősorban a helyi művészeknek, építészeknek rendez és rendezett kiállításokat, melyek bár nem tartoztak szorosan a Pajta Galéria fotós szakmai programjához, de miként az elején írtam, a salföldiség felvállalása, annak deklarálása igen fontos. Így állított ki Somogyi Győző festő, Petrovics László építész, Raffay Béla szobrász, Arday Ildikó textiles, és rendeztek falukiállítást is, ha erre volt igény. Ide tartozik ez a tavalyi esemény is. „Jótekonysági művészeti aukcióra kerül sor a Káli-medence művészeinek munkáiból augusztus 8-án a salföldi Pajta Galériában. A befolyó összeg egy részét Salföld faluházának felújítására szánják. Az aukció célja továbbá elérhető közelségbe hozni a Káli-medencében élő vagy rendszeresen nyaraló művészek munkáit. A művészek között olyan neves alkotók szerepelnek, mint Török László fotográfus, Somogyi Győző festőművész, Raffay Dávid szobrászművész, Szomjas György filmrendező. Árverezésre kerülnek továbbá Charles Whitehouse nyomdász, Kovács István író, költő, műfordító, Korényi Dalma szobrászművész, Szent-Györgyi Miklós és Gerlóczy Gábor festőművészek, Szabó Ágnes és Margarete G. von Georgi grafikusok, Boka Gábor bőrdíszműves és rendező, Rácz Rita selyemfestő munkái mellett Somogyi György (Rosszemberek) és András Ferenc (Vadon) eredeti filmplakátjai. Fábrián Gusztáv, Salföld polgármestere, a környékbeli hagyományörzés szellemében felújított parasztházak dekoratőre egy vakolatdíszel készül.” (Művészeti aukció Salföldön a Pajta Galériában 2015.07.24. i.m.)

Arday Ildikó textilművész kiállítása. 2015. május 8.
 Exhibition of Ildikó Arday, textile artist, 8th May, 2015
 Török László, Arday Ildikó, Somogyi Győző.

PAJTA GALÉRIA

8256 Salföld, Petőfi utca 9. • Telefon: 30/584-7522 • Facebook: Pajta Galéria

Vesszőfonások

A Pajta Galéria szeretettel meghívja 2015. május 15-én, pénteken 17 órára

Arday Ildikó
 textilművész
Vesszőfonások
 című kiállításának megnyitójára.

Megnyitja:
 Somogyi Győző festőművész

A kiállítás 2015. június 25-ig látogatható

Salföldi anizs

M e g h í v ó

Salföld • Pajta Galéria

the others, everyone I asked had something to say about this, though the replies had nothing remotely in common. I think, that Török, either purposefully, or intuitively, wanted the big names of the profession who had assembled in Salföld, to become better acquainted with Mészáros. If that was the case, it was a clever move. In tandem with the village hall exhibition, in the Pajta Gallery too there are freshly exhibited work of the photographers who have passed away, Tengölics, Szerencsés, Gábos, Jama, Kerekes, in a prominent position. While the camera exhibition of András Balla can be seen grouped together in the entrance of the Pajta. Suffice to say, due to the Pajta, both Salföld and Hungarian photography are celebrating.

Besides photography, the place has also hosted exhibitions of local artists, and architects, although they don't feature regularly in the gallery's professional photography schedule, as I wrote earlier on, it is important to mention them. On display have been the works of Győző Somogyi, painter; László Petrovics, architect; Béla Raffay, sculptor; and the textiles of Ildikó Arday; and if there was a need, village exhibitions have also been held here. As was last year's big attraction.

'An art auction for charity is to be held in the Pajta Gallery, Salföld on 8 August; on offer are works by artists from the Káli-basin. The aim of the auction is to promote the work of artists who are permanently resident, or who have holiday homes in the Káli-basin. Amongst these are artists of note such as László Török, photographer; Győző Somogyi, painter; Dávid Raffay, sculptor; György Szomjas; film director. Also to be auctioned are works by Charles Whitehouse, printer; István Kovács, writer, poet, translator; Dalma Korényi, sculptress; Miklós Szent-Györgyi and Gábor Gerlóczy, painters; Ágnes Szabó and Margarete G. von Georgi, graphic artists; Gábor Boka leather-worker and theatre director; the printed silks of Rita Rácz; the original film posters of György Szomjas (Rosszemberek – Badmen) and Ferenc András (Vadon – Wilderness); Gusztáv Fábrián, mayor of Salföld and the creator of much of the decorative plaster work to be seen on the facades of the area's renovated houses.' (Art auction at the Pajta Gallery, Salföld, 24.07.2015)

Török László

Balla András, Török László

Körtvélyesi László Fotó: Tóth Nóra

Utószó-szerűség

A ház, a pajta nyolcvanöt éves, gazdája hatvannyolc, a galéria huszonöt éves. Ennyi idő alatt sok szempontból jelentős helyévé vált a magyar fotográfiának. A Pajta Galériát és az abban folyó munkát mondhatni, alapítása óta figyelemmel kísérem, a megnyitás pillanatától ott voltam a fontosabb történéseknél, néha nézőként, néha szereplőként, ahol tudom, támogatom is, mert meggyőződésem, hogy a magyar fotográfia hiányos és nem megfelelően működő infrastruktúrájában az ilyenféle magángalériák is fontos szerepet töltenek be. Török Laci felismerte, hogy neki, kortársainak, és az eggyel utánuk jövő generációnak nincs elég tér, idő és lehetőség biztosítva ezen a Magyarországnak nevezett kispályás grundon, s ezért a maga házában, a maga ízlése szerint, jórészt a maga pénzén létrehozta 25 éve a Pajta Galériát. Nemcsak hogy létrehozta, de azóta is fessz működteti. Szigorú kritikával, következetesen csak a magyar fotós közepgeneráció haladó, előremutató, kísérletező részéből szemezget, ezzel lehetőséget adva, hogy a hazai és külföldi galerialátogatók, szakemberek, a sajtó munkatársai és az egyszerű érdeklődők is egy speciálisan szerkesztett, értékalapú válogatást lássanak a magyar fotóművészet utolsó fél évszázadából, ha a Pajta fotós étlapját nézik és nem a másikat, amin pedig kiemelkedően finom a hideg uborkakrémleves, a roston sült mangalicatarja, vagy legutóbb most húsvétkor a bárányborda.

A legfontosabb, hogy a Pajta Galéria egy hely lett. Ahol az addigi állami zsűrizéstől, ideológiai megmérettetésektől mentes, felvállaltan műkereskedelmi céllal létrejött kiállítóteremben olyan válogatott, kísérleti, experimentális, új stílusú fotográfiák lógtak, melyek addig nem sokszor voltak egy helyen, így koncentráltan láthatók. Hozzáértését, szemét, jól működő megérzéseit tükrözte és tükrözi a galéria kollekcója, a befogadott művészek névsora. A hely varázsához hozzájárult a szépen felújított nádfedeles parasztház, a jól megcsinált pajta, a benne nyitott evő-ivó hely művészeket és másokat is vonzó- és megtartó ereje. A Pajta Galéria az idők során betagozódott a kicsit kulthelyévé vált Salföld mindmégannyi látványossága közé, részévé vált az alig félszáz állandó lakossal bíró településnek, különösen, hogy ötvenketten lettek a nyugdíjas Török házaspár végleges ideköltözésével. Török a Pajta Galériával, az Első Alkotócsoport vezetésével, kiállítások, könyvek, filmek, nyári workshopok szervezésével fontos szereplője volt a magyar fotográfiai életnek. Most meg már ideje nagy részét háza ámbitusán tölti, hátát a Pajta Galéria üvegfalának vetve, naphosszat füstöl, beszélget, poharaz. Mikszáth-tól igazából csak a mérlegen különböznenek.

Megtalálta a helyét és én ezért igencsak irigylem.

Korényi Dalma, Vári Fábrián László, Csáji Attila, Sára Sándor, Orosz István, Kobzos Kiss Tamás

A Pálós kolostor romnál
At the ruins of Order of Saint Paul Monastery

Fotók: Benkő Imre

Magyar Művészeti Akadémiai Napok Salföldön, 2015
Days of Hungarian Academy of Fine Arts, 2015

Sipos Mihály, Somogyi Győző, Török László, Eredics Gábor, Bicskei Zoltán

Sétakocsizás... (a kép jobboldalán) Orosz István, Sára Sándor
Carriage ride... István Orosz, Sándor Sára on the right

Postscript

In many ways the gallery meant a considerable change for Hungarian photography. I can say of the Pajta Gallery and the stream of work it has produced that I have observed it from the outset. I was there at the opening, and at every important event since then, sometimes as a viewer, and on other occasions taking part in some way, lending my support where I could, because I was convinced that a private gallery such as this would play an important role and satisfactorily fill the gap in Hungarian photography's infrastructure. László Török recognised, that for him, his contemporaries and the generation coming after us, there was too little guaranteed space, time or potential in Hungary's small playing field; so he established, to his own taste and largely from his own pocket, the Pajta Gallery 25 years ago.

Not only did he bring it into being; he has kept it running ever since. If I were to offer a criticism, it would be that only the progressive, avant-garde, experimental work of middle-aged photographers is on display, giving visitors, domestic and foreign, the press, and anyone interested, the opportunity to view only this particularly selective selection from the past half-century in the history of Hungarian photography. It's as if we are looking at a menu of photography as excellent as the restaurant's menu, from which the chilled cucumber soup and the grilled mangalica pork chop are exceedingly tasty, not to mention the rack of lamb at Easter.

Most important of all is that the Pajta Gallery has become a place. A place free of any national jury with its ideology of how work should be evaluated; where the aim has been to show photographic works that were experimental in a totally new way, and which were not often seen in such a concentrated fashion, with the aim of putting them on the market. The collection of photographs displayed there has both reflected and been reflective of the gallery's sensitivities, and those of the artists it adopted. Adding to the enchantment of the place is the lovingly renovated house and adjoining barn, a space in which the artists and others it had attracted can eat and drink together. Over time the Pajta Gallery has developed something of a cult following, amongst all the other places to see in Salföld, partly altering the lives of the 50 residents, whose number has gone up to 52, now the Töröks have retired to live there permanently. With the Pajta Gallery, with the First Creative Group, with exhibitions, books, films, summer workshops, Török has become an important figure in Hungarian photography.

Now he spends most of his time sitting in the porch, against the glass wall of the gallery, soaking up the sun, smoking, chatting and raising his glass. Differing from Kálmán Mikszáth in body weight alone.

He has found his place, one that I envy.

Magyar Művészeti Akadémiai Napok Salföldön, 2016
Days of Hungarian Academy of Fine Arts, 2016

Dárday István, Koncz Csaba

Benkő Imre, Hajdú József

Boka Gábor utcaszínháza / Play by Gábor Boka

Kovács István, Somogyi Győző

Jubileumi kiállítás a Faluházban
Jubilee exhibition in the Village Hall

Somogyi Győző köszönti a vendégeket
Győző Somogyi, greeting the guests

Haris László megnyitja (Tóth Gergely, Gulyás Gyula)
László Haris, opening the exhibition

Sára Sándor, Kovács István, András Ferenc

Szomjas György, Somogyi Győző

Dresch Mihály vonósquartet / Mihály Dresch's string quartet

Fotók: Benkő Imre,
Harnóczy Örs,
Szamódy Zsolt

Török László köszöntője / László Török, greeting the guests
(Jokesz Antal, Tumbász András, Szamódy Zsolt)

Irodalom

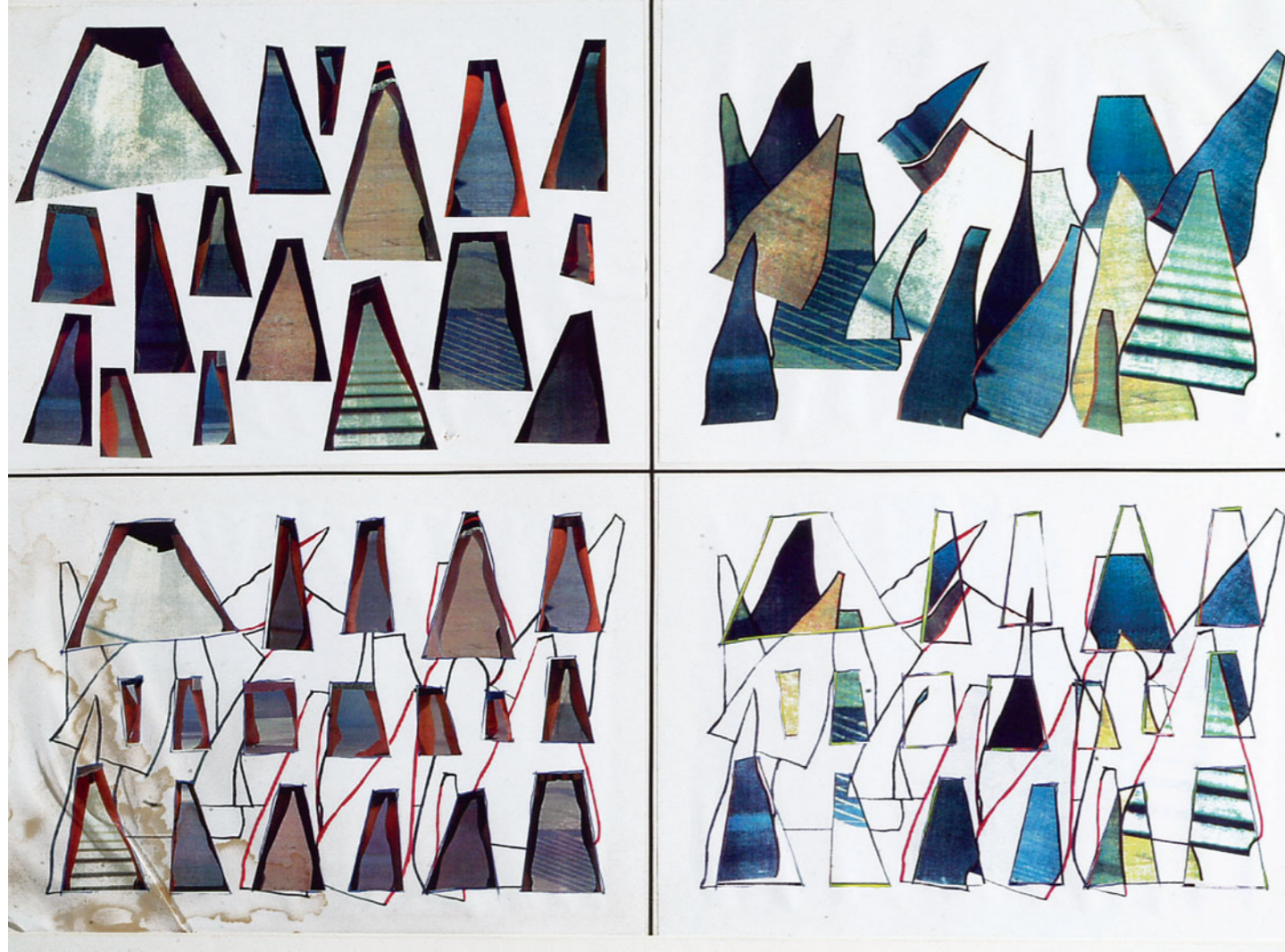
- (hír a Pajta Galéria nyitásáról) Új Magyarország, 1991. augusztus 1.
Hegyi Hill Zoltán: *Két part között Reform*, 1993. szeptember 1.
H.H.Z.: *AKTuális Reform*, 1994. szeptember 9.
I.e.: *A Pajta-Galéria Magyar Fórum*, 1995. június 22.
Sárközy Ágota: *Pluszmozgás Salföldön*. Akttábor a Pajta Galériában. Fotó, 1995. 3. sz. március 18. 21. o.
Hegyi Zoltán: *Tanítani a lehetetlent*. Demokrata, 1996. 38. sz. szeptember 19. 63. o.
Fotográfiai alkotóműhelyek: Pajta Galéria. Egyre inkább művészteleppé válunk.
Beszélgetés Török Lászlóval. Fotóművészet, 1996. 5-6. sz. 3-10. o.
M.L.: *Min dolgozik Török László fotóművész?* Fotó, 1996. 5. sz.
(A.I.): *Törököt fogtunk. A magyar fotóművészet iskolája*. Világlap, 1996. április
P. Szabó Ernő: *Az Arany Szem-díjtól a Pajta Galériáig. Beszélgetés Török László fotóművésszel*.
Napi Magyarország, 1998. április 22.
P. Szabó Ernő: *Megkomponált világ. Török László fotóművész képei a mindszentkällai Pannon Udvarházban*. Magyar Nemzet, 2002. augusztus 19. 15. o.
Zétényi Zoltán: *A fényköltő. Török László fotóművész a Családról, az irodalom szerepéről és az alkotás folyamatáról*. FotóVideó 2008. június 60- 63. o.
Bagi László: *Művészek találkozóhelye – a salföldi Pajta Galéria* 2014. július 17.
Művészeti aukció Salföldön a Pajta Galériában 2015.07.24.

http://www.antikregiseg.hu/hirek/muveszeti_aukcio_salfoldon_a_pajta_galeriaban_3471.php

Képek

Pictures

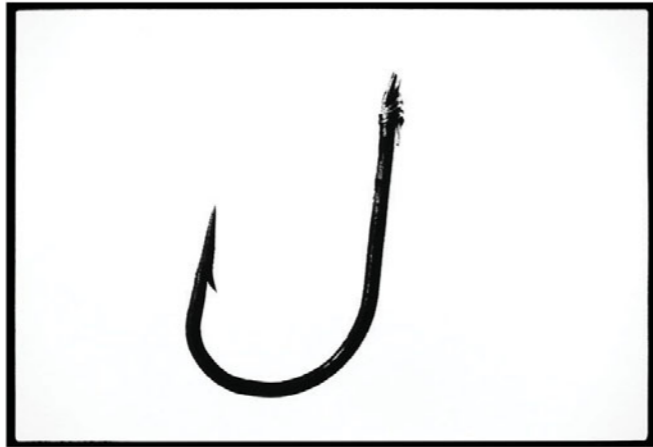

GALÁNTAI György (1941)
 Lábközi terek 1. 1990
 The silent spheres 1. 1990

GALÁNTAI György (1941)
 Lábközi terek 2. 1990
 The silent spheres 2. 1990

APÁTI TÓTH Sándor (1948)
Horgászó fiú 1-3. | zselatinos ezüst, 1980
Boy fishing 1-3. | gelatin-silver, 1980

APÁTI TÓTH Sándor (1948)
Fogoly 1-4. | gelatin-silver, 1980
Prisoner 1-4. | gelatin-silver, 1980

HEGEDŰS2 László (1950)
Rádió | zselatinos ezüst, színes nagyítás, 1999
Radio | gelatin-silver, colour enlargement, 1999

HEGEDŰS2 László (1950)
Menyasszony | zselatinos ezüst, 2011
Bride | gelatin-silver, 2011

GRESKOVITS András (1991)
Cím nélkül 2. ■ digitális, stroboszkóp világítással történő túlexponálás, Velence, 2015
Untitled 2. ■ digital, over-exposed by use of strobe-scope lighting technique, Venice, 2015

GRESKOVITS András (1991)
Cím nélkül 1. ■ digitális, stroboszkóp világítással történő túlexponálás, Velence, 2015
Untitled 1. ■ digital, over-exposed by use of strobe-scope lighting technique, Venice, 2015

SZAMÓDY Zsolt Olaf (1956)
Montalivet, Jelenlét 3. ■ zselatinos ezüst, 1995
Montalivet, scene 3. ■ gelatin-silver, 1995

SZAMÓDY Zsolt Olaf (1956)
Montalivet, CHM, Árnyék 2. ■ zselatinos ezüst, 1996
Montalivet, CHM, Shadow 2. ■ gelatin-silver, 1996

FRANKL Aliona (1954)
Emberpár | fotogram, 1997
Human couple | photogram, 1997

FRANKL Aliona (1954)
Magyar Építész Kamara udvara | digitális nyomtatás, 2013
Courtyard of the Chamber of Hungarian Architects | digital print, 2013

HAMARITS Zsolt (1966)
Részlet a „Flash Motel” sorozatból | zselatinos ezüst, 2015
Section from the 'Flash Motel' series | gelatin-silver, 2015

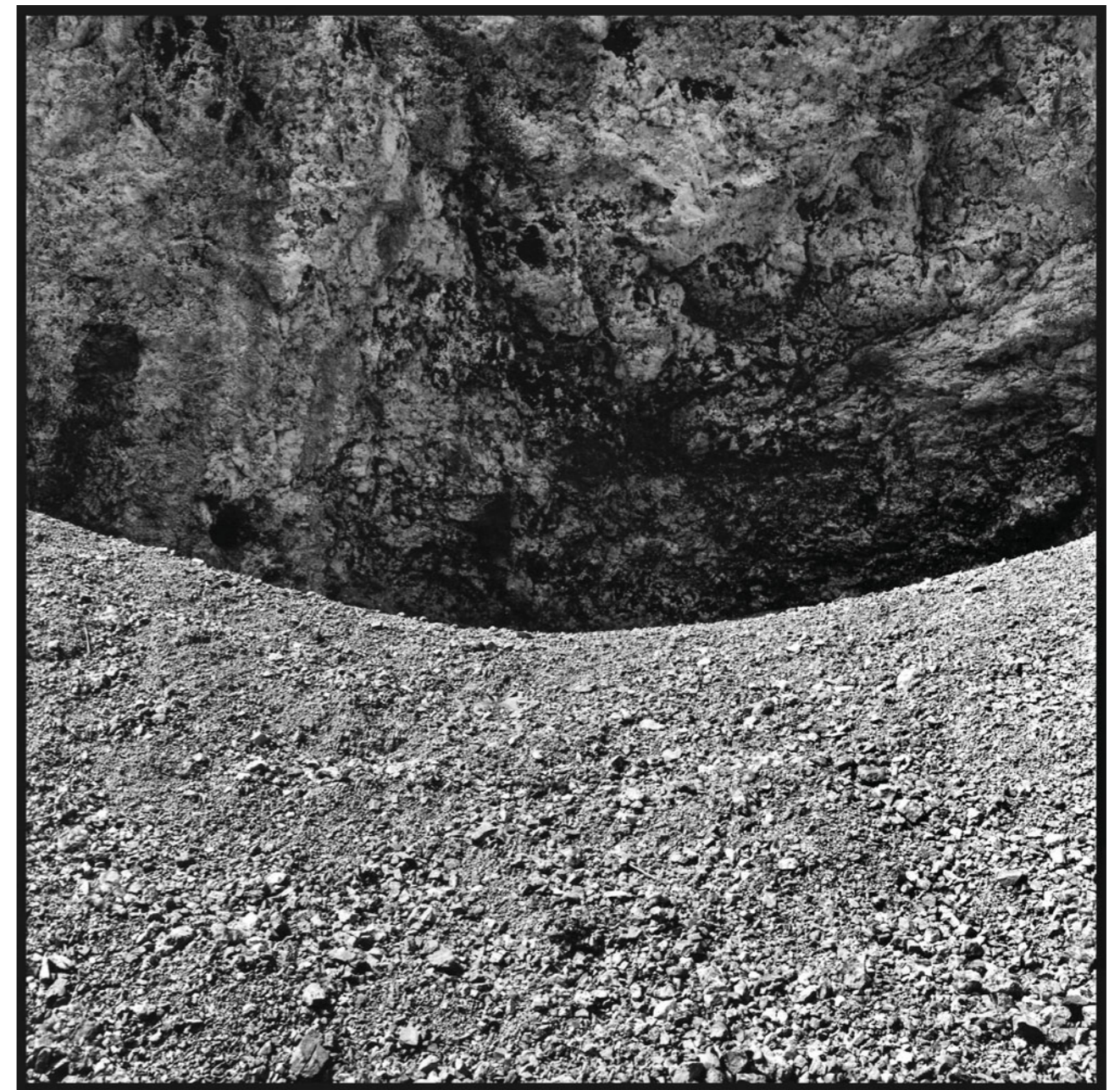

HAMARITS Zsolt (1966)
Részlet a „Flash Motel” sorozatból | zselatinos ezüst, 2015
Section from the 'Flash Motel' series | gelatin-silver, 2015

HAJDÚ József (1961)
Rudabánya | neg. szám: 9202/8., zselatinos ezüst, 1992
Rudabánya (mining town) | neg. no: 9202/8., gelatin-silver, 1992

HAJDÚ József (1961)
Rudabánya | neg. szám: 9207/12., zselatinos ezüst, 1992
Rudabánya (mining town) | neg. no: 9207/12., gelatin-silver, 1992

HORVÁTH Péter (1945)
Szövetség utca, Budapest | zselatinos ezüst, 1975
Union Street, Budapest | gelatin-silver, 1975

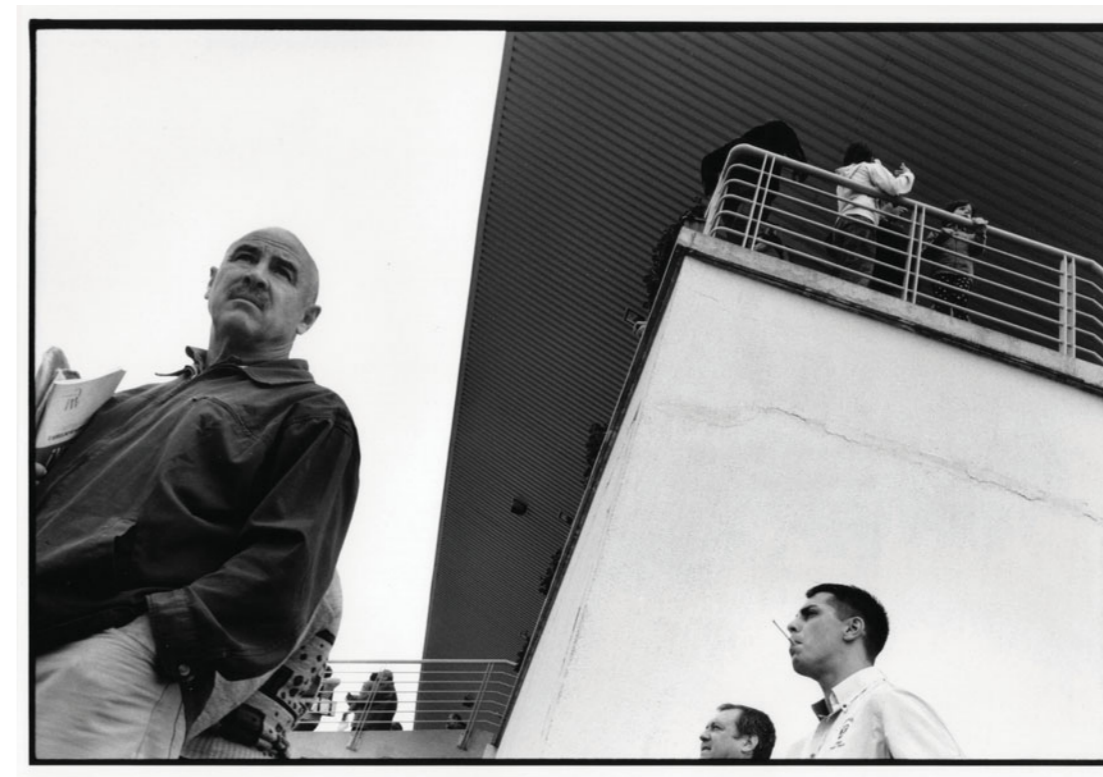

HORVÁTH Péter (1945)
Önarckép | digitális nyomtat, 2016
Self-portrait | digital print, 2016

BENKŐ Imre (1943)
Hajógyári-sziget, Budapest | zselatinos ezüst, 2005
Boat-manufacturing Island, Budapest | gelatin-silver, 2005

BENKŐ Imre (1943)
Kincsem Park, Budapest | zselatinos ezüst, 2011
Kincsem ('my treasure') Park, Budapest | gelatin-silver, 2011

BOZSÓ András (1960)
Rajta! 2. ■ lyukkamera, giclée print, 2009
Start! series 2. ■ Bather! camera obscura, giclée print, 2009

BOZSÓ András (1960)
Rajta! 1. ■ lyukkamera, giclée print, 2009
Start! series 1. ■ Dawn! camera obscura, giclée print, 2009

MINYÓ SZERT Károly (1955)

Kibicikliző | zselatinos ezüst, 1994

Cycling out | gelatin-silver, 1994

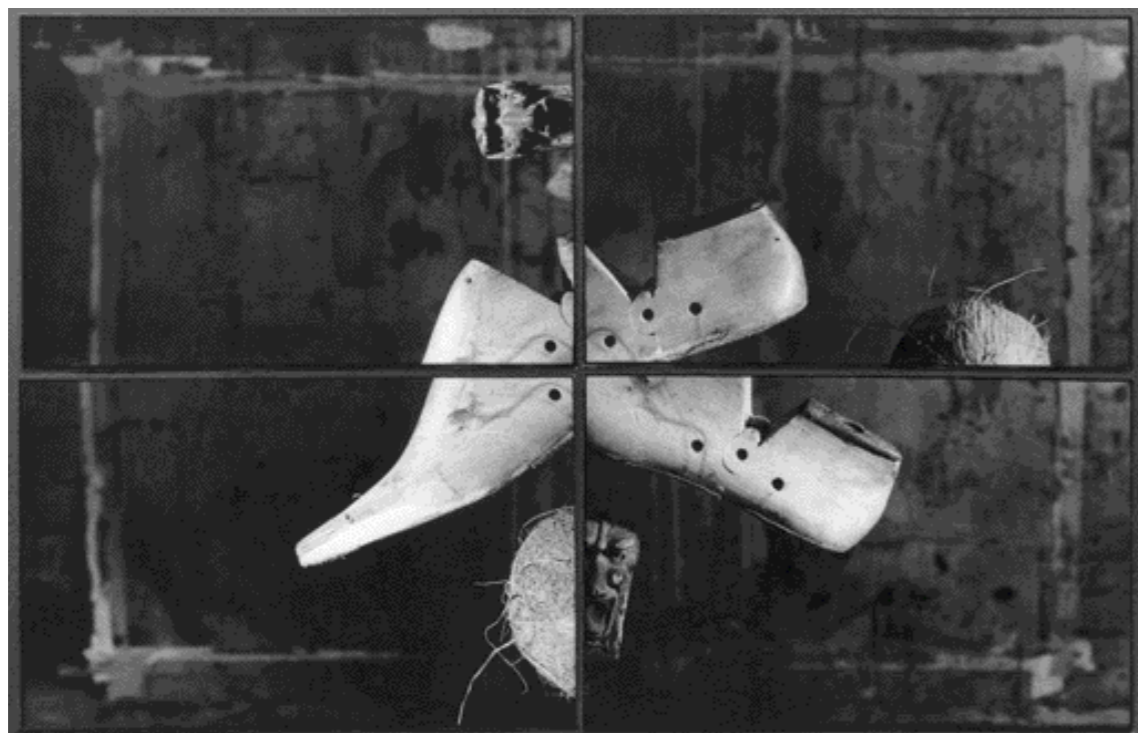

TUMBÁSZ András (1956)
 Triptichon „B”-kép | zselatinos ezüst, színezett, 1996
 Triptych 'B'-picture | gelatin-silver, coloured, 1996

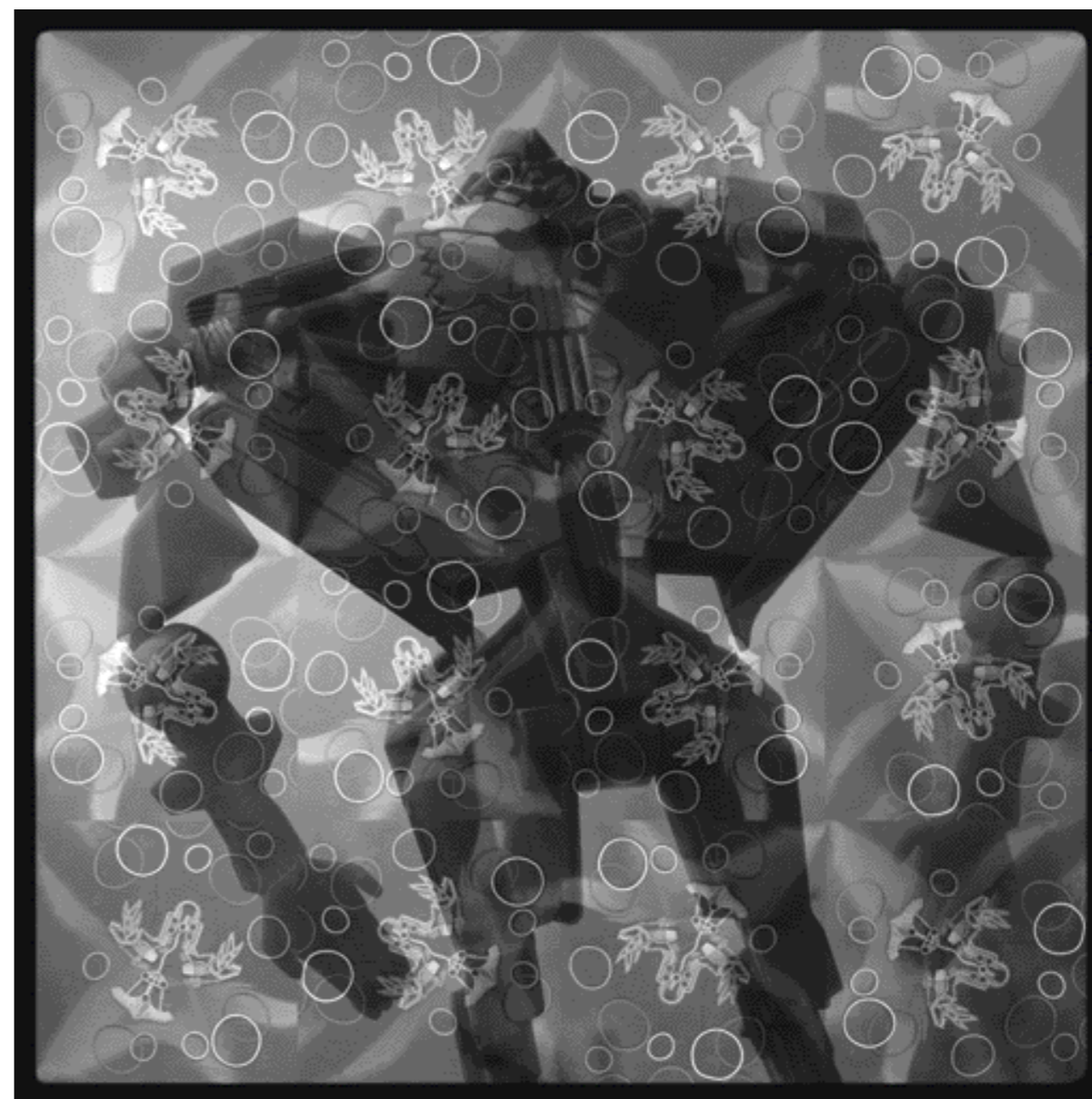

TUMBÁSZ András (1956)
 Fal, No 9. | giclée nyomtat, 2015
 Wall No 9. | giclée print, 2015

DRÉGELY Imre (1960)
Kaptafa 1-4. ■ zselatinos ezüst, 4 db-ból összeállított kollázs, 1993
Shoemaker's last 1-4. ■ gelatin-silver, a collage made from the 4, 1993

DRÉGELY Imre (1960)
Transformer ■ digitális kollázs, giclée print archív papír, 2009
Transformer ■ digital collage, giclée print archive paper, 2009

HERENDI Péter (1953)

Karcolatok-Singer III. ■ 4 FORTE Polywarmtone PW14, zselatinos ezüst, 1999

Sketch-Singer III. ■ 4 FORTE Polywarmtone PW14, gelatin-silver, 1999

HERENDI Péter (1953)

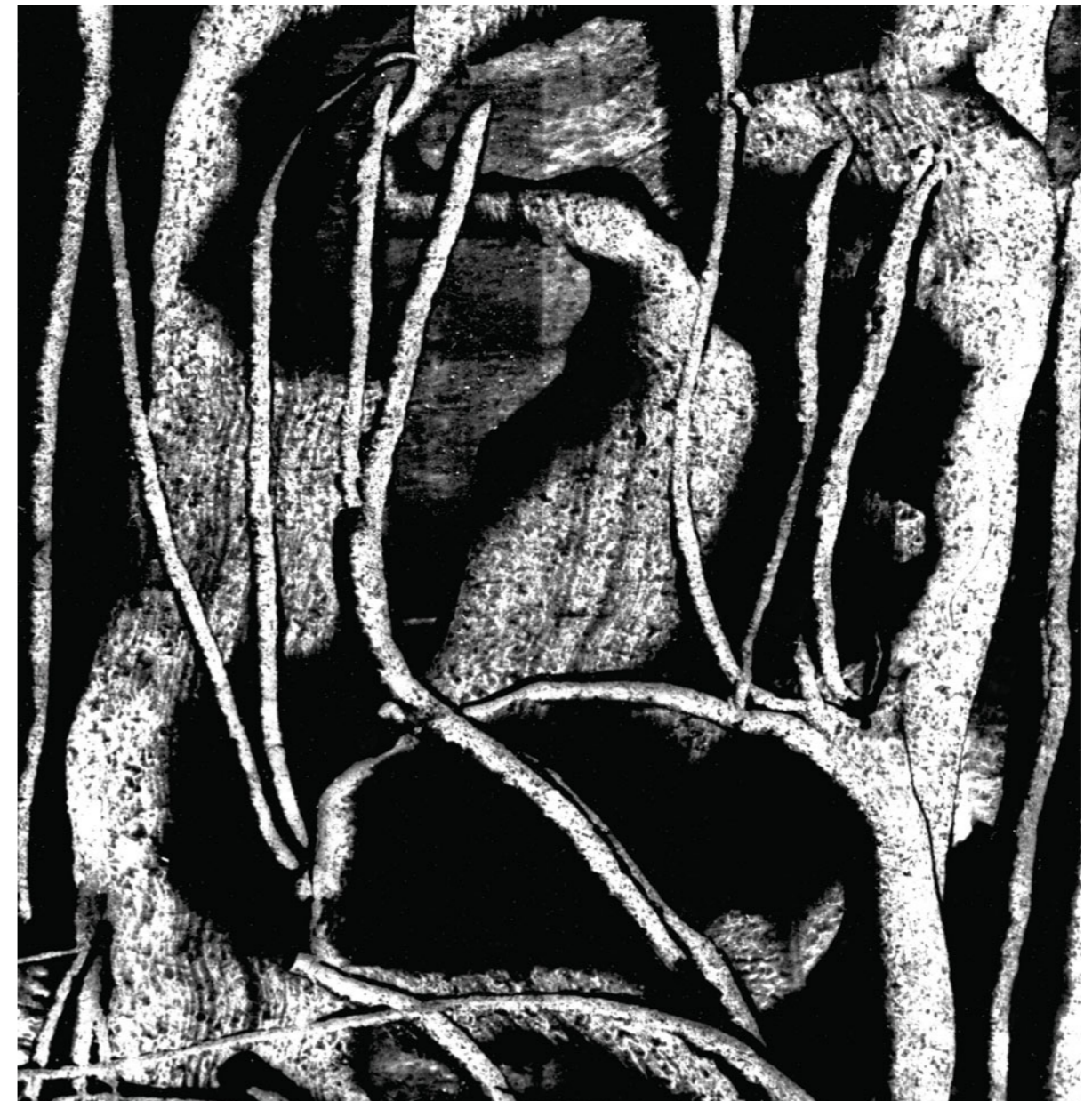
Szekvenciák ■ A-A3neg 2db Agfa síkfilm zselatinos ezüst, 1994

The their, ParisSequences ■ A-A3neg 2 pieces Agfa plane-film gelatin-silver, 1994

BOROS György (1958)
Fényképek a Sóstórol, sorozat 2. ■ polaroid transzfer, 1998
Photographs of Sóstó (the salt-lake) series 2. ■ polaroid transfer, 1998

HARIS László (1943)
Meditáció (Ildikónak) ■ zselatinos ezüst, 1968
Meditation (For Ildikó) ■ gelatin-silver, 1968

HARIS László (1943)
Homoródmási önarckép | digitális nyomtatás archiv papírra, 2012
Self-portrait | digital print onto archive paper, 2012

SZERENCSEÉS János (1950–2009)
Korrelációk No.3. (medence) | zselatinos ezüst, 1979
Correlations No.3 (pool) | gelatin-silver, 1979

SZERENCSEÉS János (1950–2009)
Pad | zselatinos ezüst, 1980
Bench | gelatin-silver, 1980

SZILÁGYI Lenke (1959)
Budapest–Székesfehérvár ■ zselatinos ezüst, 1986
Budapest–Székesfehérvár ■ gelatin-silver, 1986

SZILÁGYI Lenke (1959)
Bonyhád ■ zselatinos ezüst, 1985
Bonyhád ■ gelatin-silver, 1985

STALTER György (1956)
Tólápa | zselatinos ezüst, 1982
Tólápa | gelatin-silver, 1982

STALTER György (1956)
Berettyóújfalu | zselatinos ezüst, 1980
Berettyóújfalu | gelatin-silver, 1980

TÍMÁR Péter (1948)

Élhető szocializmus (Család), Balaton ■ f-f. kisfilm negatív, színezett, 1980
Liveable socialism (Family), Balaton ■ bw. small film negative, coloured, 1980

TÍMÁR Péter (1948)

Akt kutyával, Budapest ■ digitális nyomat, 2010
Nude with dog, Budapest ■ digital print, 2010

BARTA Zsolt Péter (1962)
Fotó-balett II. ■ zselatinos ezüst, 1986
Photo-ballet 2. ■ gelatin-silver, 1986

BARTA Zsolt Péter (1962)
Fotó-balett I. ■ zselatinos ezüst, 1986
Photo-ballet 1. ■ gelatin-silver, 1986

VÉCSY Attika (1954)
Torzó ■ festett, fekete fehér RC fotó, 1988
Torso ■ painted, black and white RC photo, 1988

VÉCSY Attika (1954)
Magdus ■ festett, fekete fehér RC fotó, 1989
Magdus ■ painted, black and white RC photo, 1989

BORBÉLY Ferenc Gusztáv (1948)
Shadows 1. ■ szitanyomat 1997
Shadows 1. ■ screen print 1997

BORBÉLY Ferenc Gusztáv (1948)
Shadows 5. ■ szitanyomat 1997
Shadows 5. ■ screen print 1997

KEREKES Gábor (1945–2014)
Halott vagy alszik, bal ■ zselatinos ezüst, 2013
Dead or sleeping, left ■ gelatin-silver, 2013

KEREKES Gábor (1945–2014)
Halott vagy alszik, jobb ■ zselatinos ezüst, 2013
Dead or sleeping, right ■ gelatin-silver, 2013

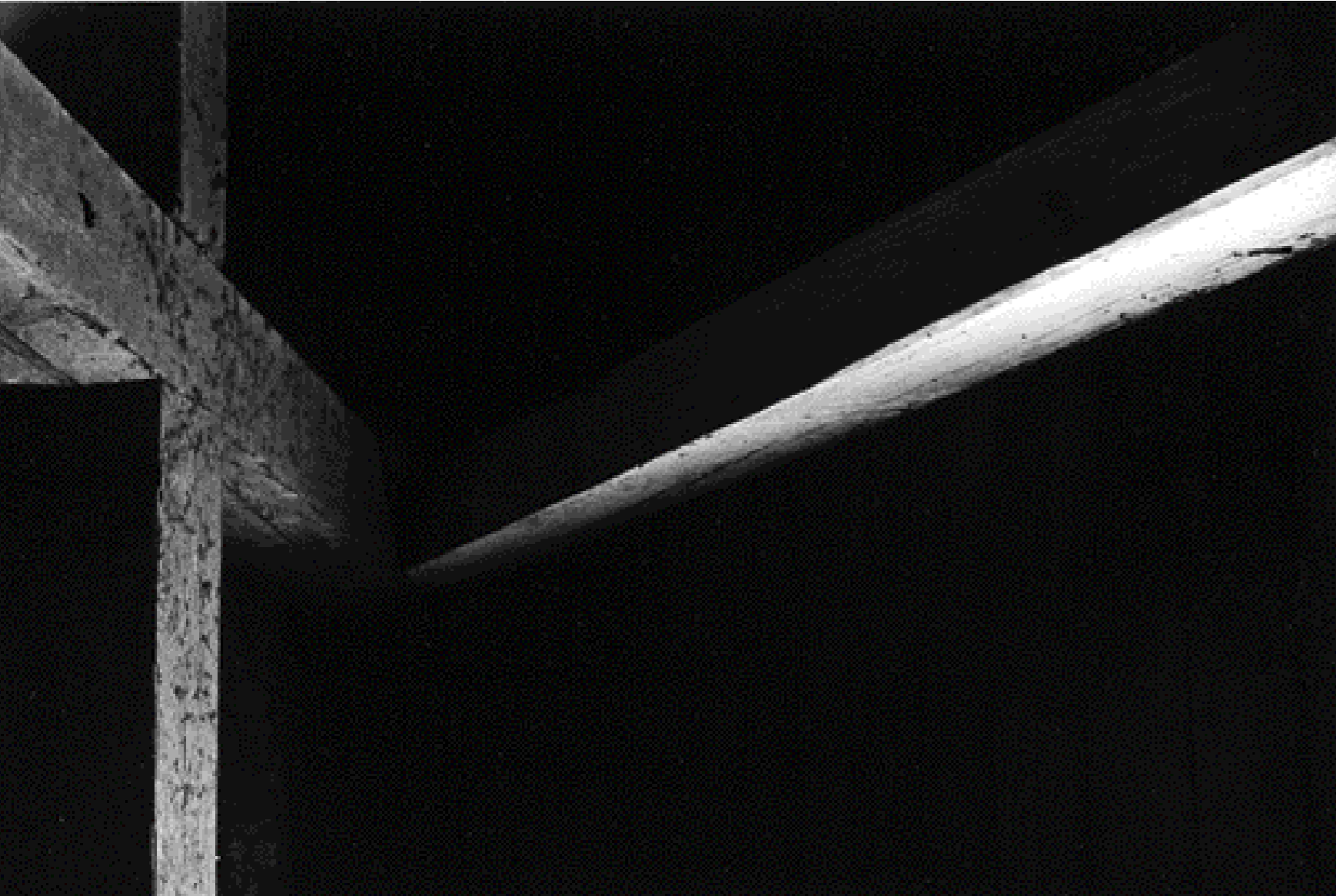

KONCZ Csaba (1938)
Kompozíció 20. | fotogram, 1963
Composition 20. | photogram, 1963

KONCZ Csaba (1938)
Kompozíció 21. | fotogram, 1963
Composition 21. | photogram, 1963

NAGY Zoltán (1943)
Padlás | zselatinos ezüst, 1962
Attic | gelatin-silver, 1962

NAGY Zoltán (1943)
Szög | zselatinos ezüst, 1963
Nail | gelatin silver, 1963

SOLTÉSZ István (1967)
H-1105, Tiszalök | zselatinos ezüst, 2011
H-1105, Tiszalök | gelatin-silver, 2011

SOLTÉSZ István (1967)
Kapcsolataim a külvilággal, Salföld | zselatinos ezüst, 1994
My connections with the outside world, Salföld | gelatin-silver, 1994

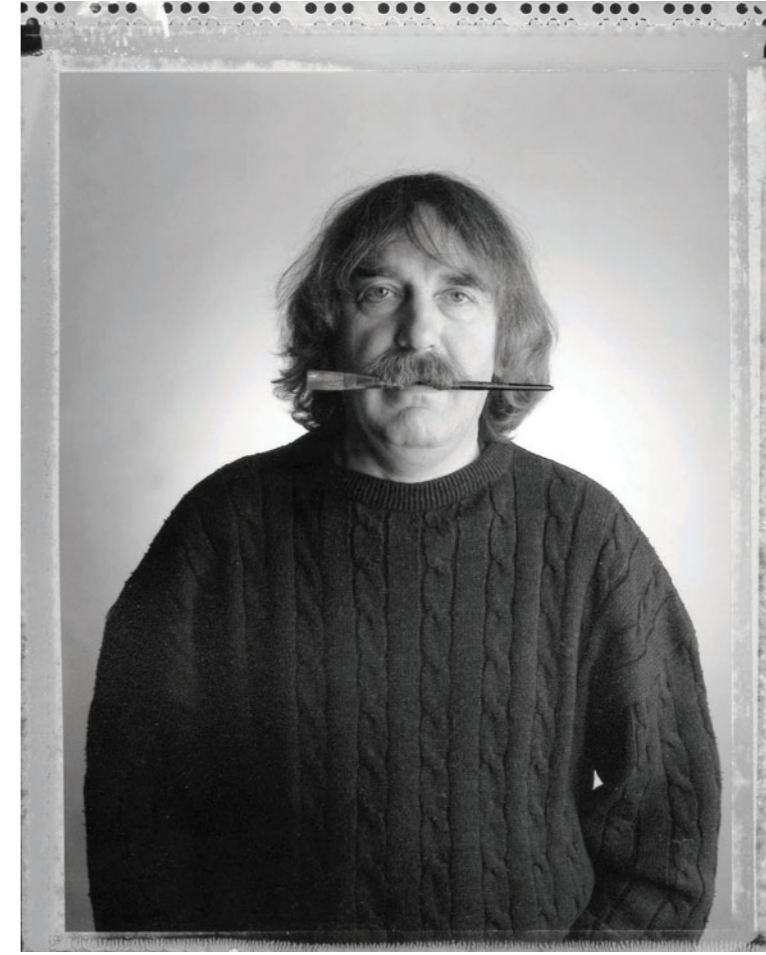

HARNÓCZY Örs (1947)

Fel! | zselatinos ezüst, 1981

Up! | gelatin-silver, 1981

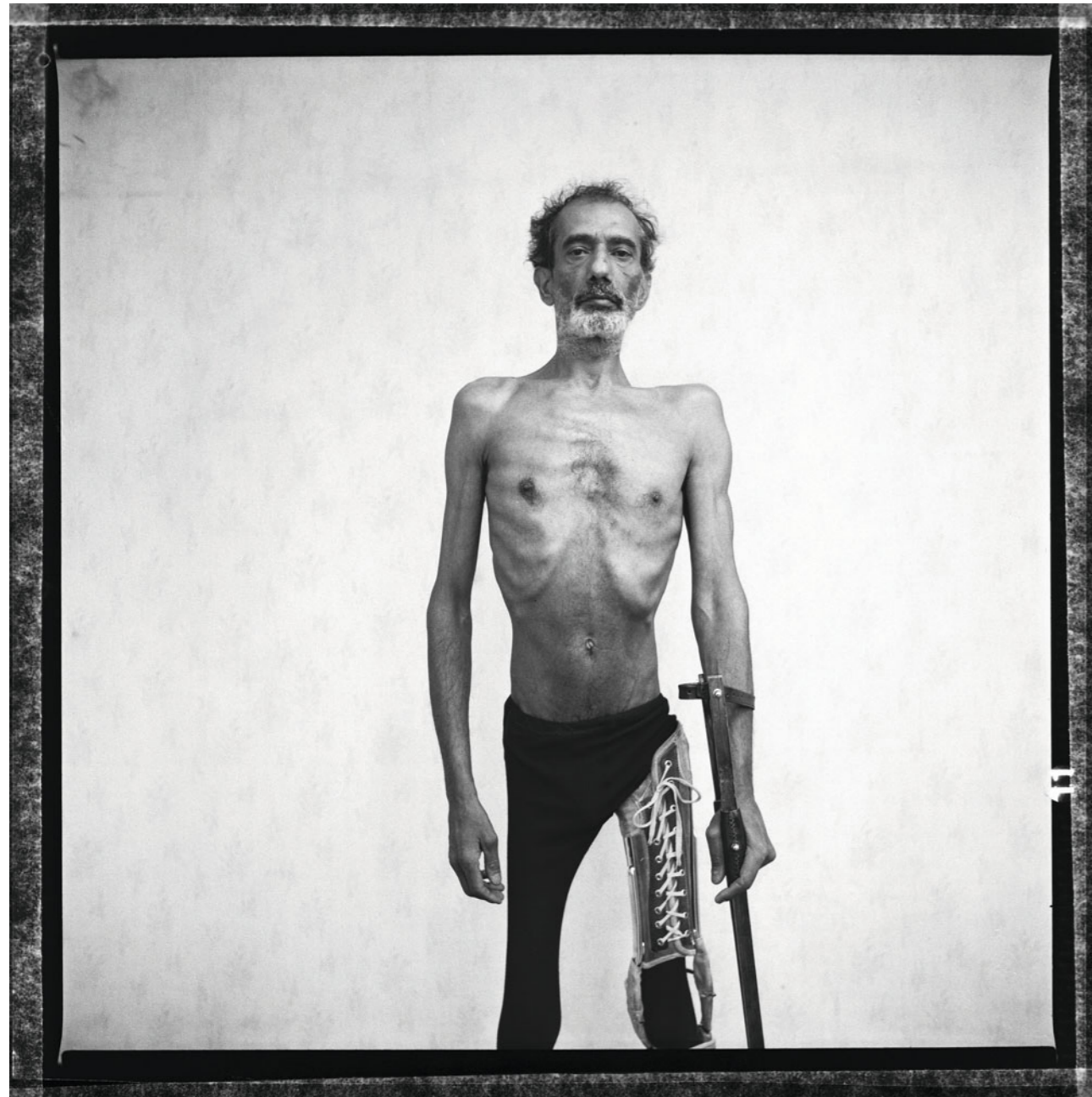

HARNÓCZY Örs (1947)

Pinczehelyi Sándor képzőművész | zselatinos ezüst, 1995

Sándor Pinczehelyi painter | gelatin-silver, 1995

HALAS István (1954)
Balogh Attila ■ zselatinos ezüst, 2014
Attila Balogh ■ gelatin-silver, 2014

HALAS István (1954)
Pap Tamás és Érmezei Zoltán véletlenül egymásra exponált fényképe ■ kézzel színezett fekete-fehér negatív, színes papírra nagyítva, 1987
Photograph of Tamás Pap and Zoltán Érmezei exposing each other by chance ■ hand-painted black and white negative, enlarged onto coloured paper, 1987

KATKÓ Tamás (1958)
Ketten ■ zselatinos ezüst, 1985
Two together ■ gelatin-silver, 1985

KATKÓ Tamás (1958)
Ketten ■ digitális nyomtatás, 2005
Two together ■ digital print, 2005

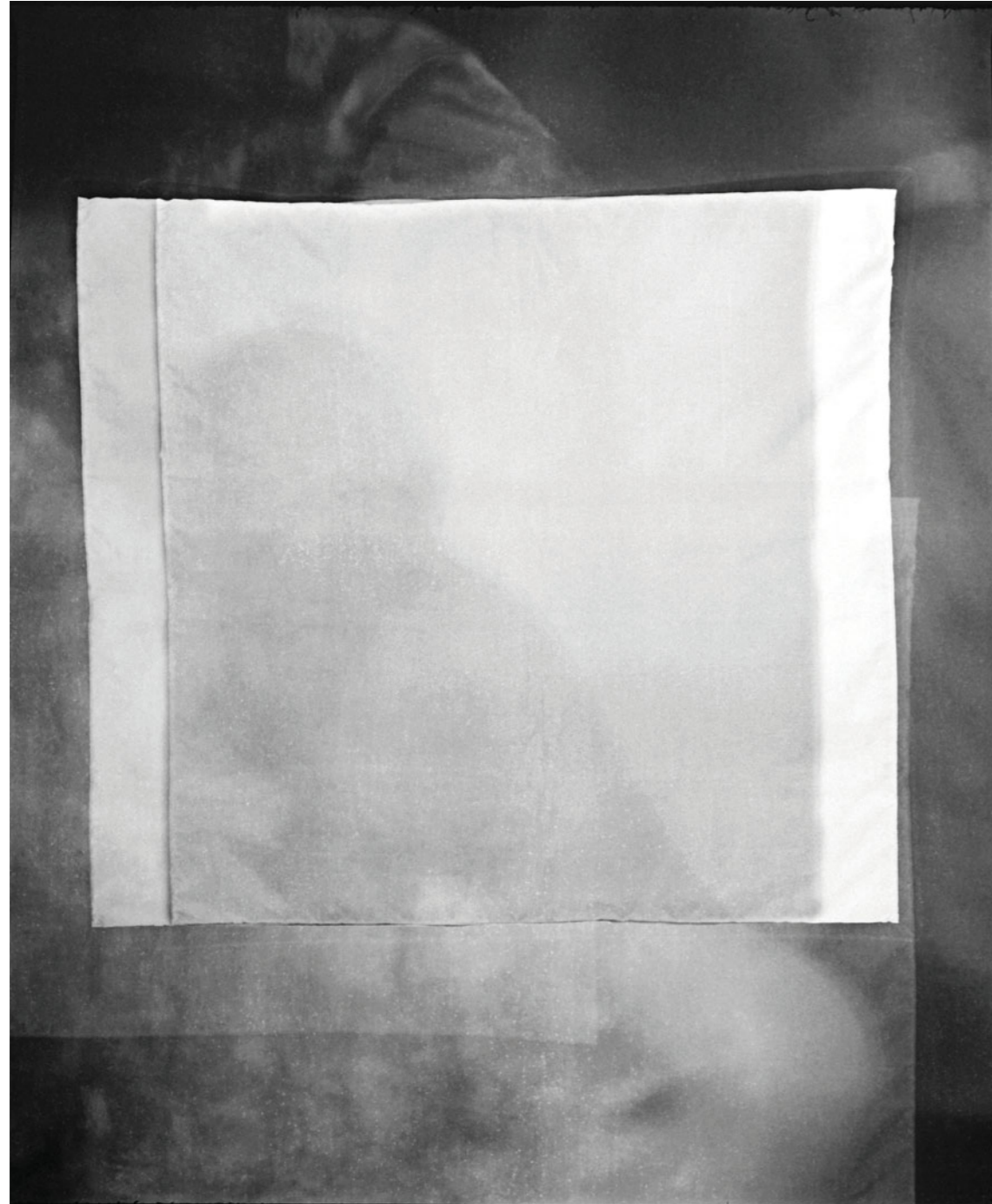

NAGY Tamás (1969)
Apa, gyere! | zselatinos ezüst, 2008
Dad, come on! | gelatin-silver, 2008

NAGY Tamás (1969)
Tisza | zselatinos ezüst, 2008
River Tisza | gelatin-silver, 2008

TÓTH György (1950)
Nagy Boglárka 1. ■ zselatinos ezüst, 2014
Boglárka Nagy 1. ■ gelatin-silver, 2014

TÓTH György (1950)
Magdi '91 ■ zselatinos ezüst, 1991
Magdi '91 ■ gelatin-silver, 1991

KÖRTVÉLYESI László (1948)
Gabi ■ polaroid, 1997
Gabi ■ polaroid, 1997

KÖRTVÉLYESI László (1948)
Salföldi akt ■ zselatinos ezüst, 1997
Salföld nude ■ gelatin-silver, 1997

DARABOS György (1956)
Szentbékálló | 2008
Szentbékálló | 2008

DARABOS György (1956)
Veszprém–Nemesvámos | 2005.06.24.
Veszprém–Nemesvámos | 24.06.2005.

SOMOGYI Márk (1973)
Mozdulatlan vízfolyás | 2005
Motionless watercourse | 2005

SOMOGYI Márk (1973)
Gyöngy a sárban | 2009
Pearl in the mud | 2009

MUDRÁK Attila (1958)
Esztergomi részletek II. ■ zselatinos ezüst, 1986
Segments from the Esztergom series 2. ■ gelatin-silver, 1986

MUDRÁK Attila (1958)
Leltárfotó-kompozíció III. ■ digitális nyomat, 2008
Inventory-photo composition III. ■ digital print, 2008

ÚJVÁRI Gábor (1963)

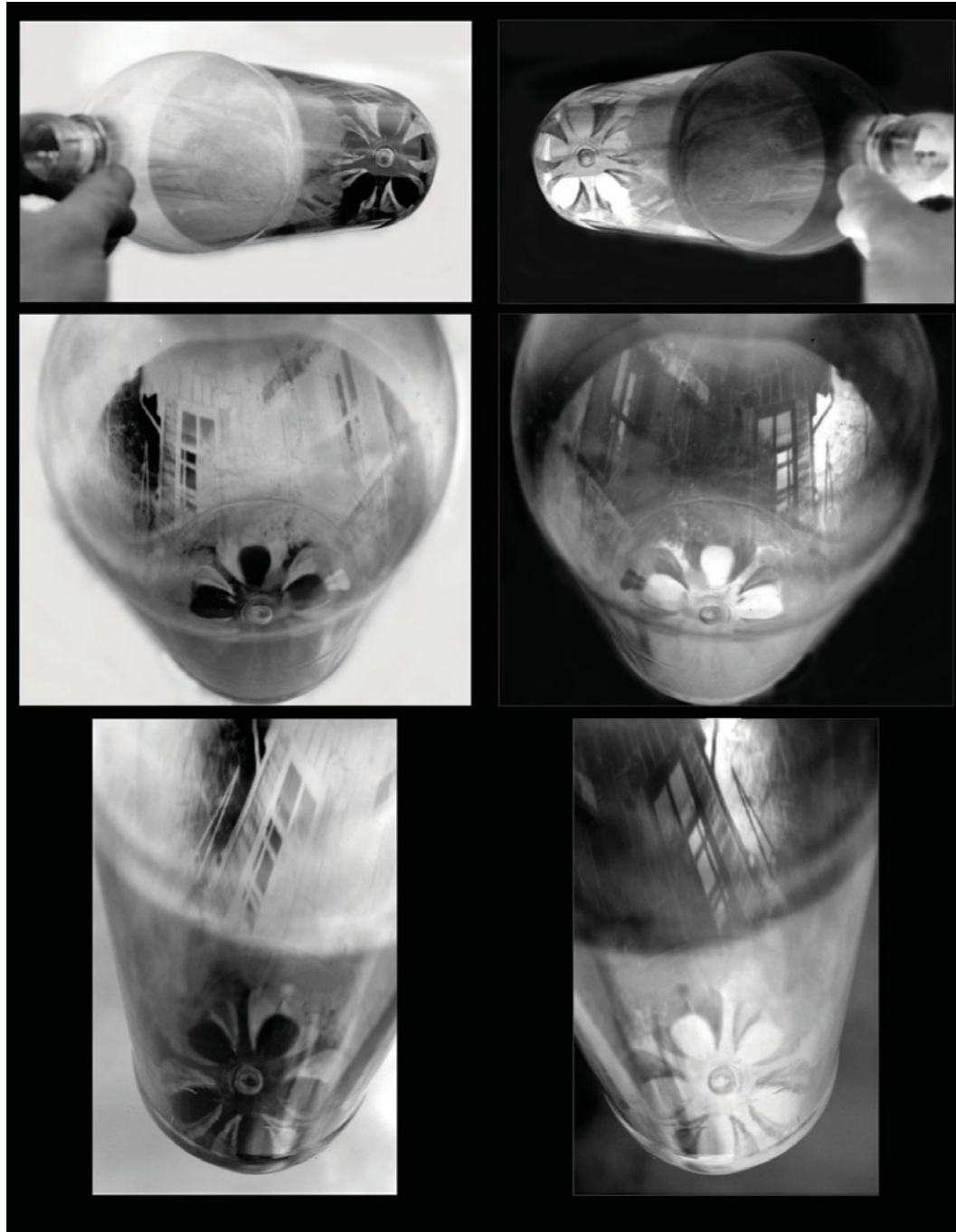
Emlékem egy város széléről ■ fekete-fehér negatív, digitális nyomtatás, 1992–2014
My memories of the outskirts of a town ■ black and white negative, digitally printed, 1992–2014

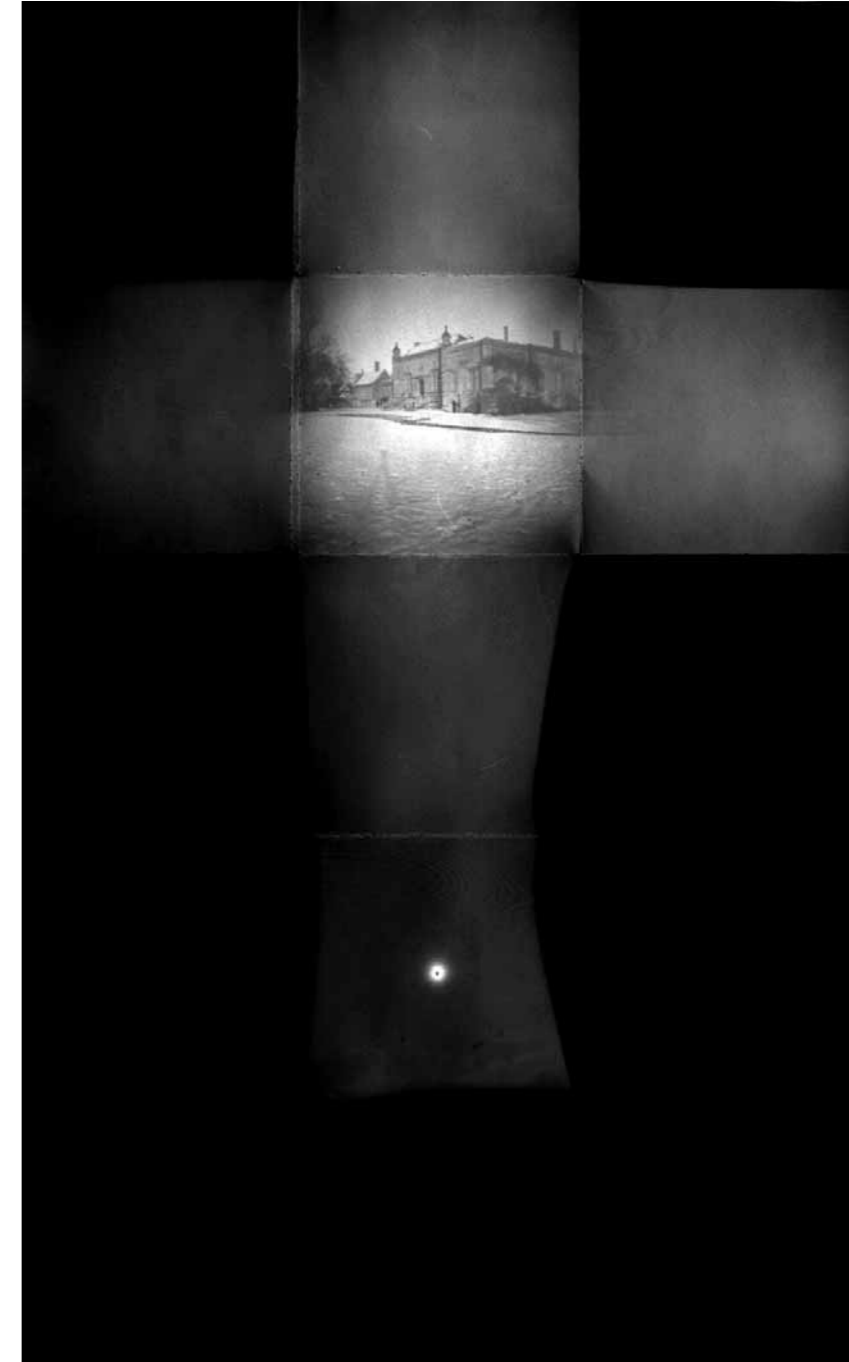
ÚJVÁRI Gábor (1963)

Emlékem egy város széléről ■ fekete-fehér negatív, digitális nyomtatás, 1992–2014
My memories of the outskirts of a town ■ black and white negative, digitally printed, 1992–2014

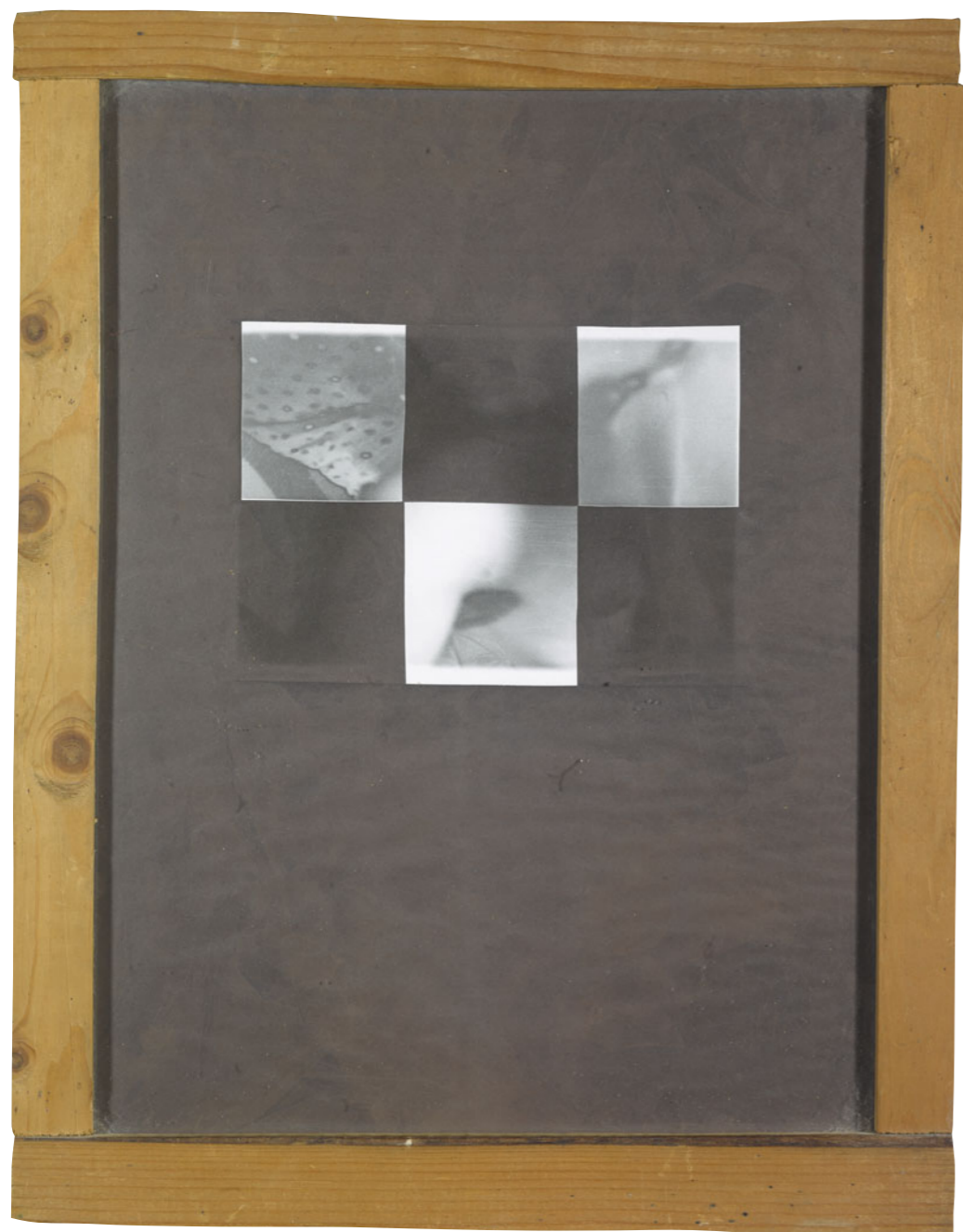

BÖLCSKEY Miklós (1964)
 Palack camera obscura ■ brómezüst emulzió, 1998
 Plastic bottle camera obscura ■ bromide-silver emulsion, 1998

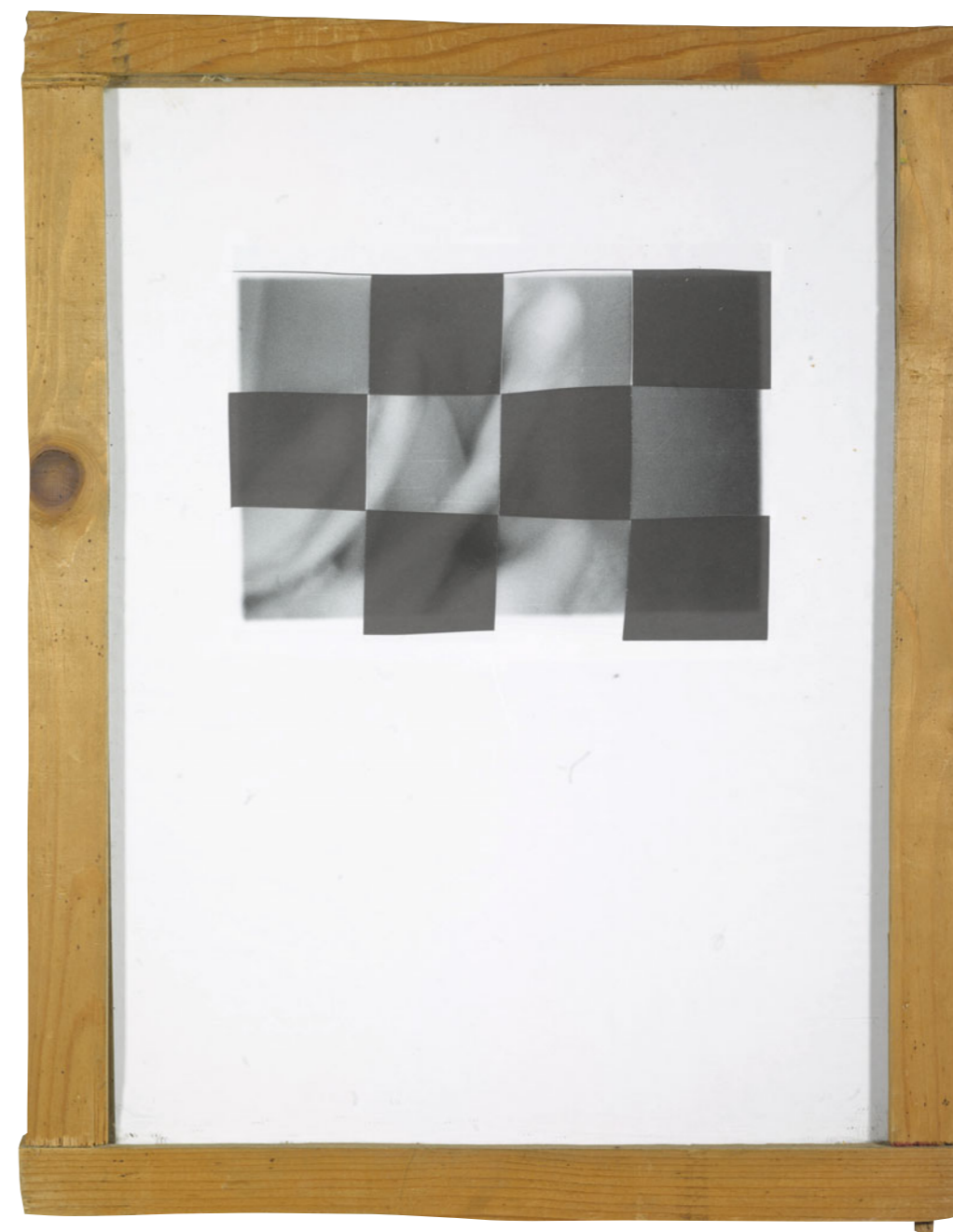

BÖLCSKEY Miklós (1964)
 William Henry Fox Talbot House, camera obscura nulladik axióma ■ brómezüst zselatin, 1999
 William Henry Fox Talbot House, camera obscura zero axiom ■ bromide-silver emulsion, 1999

EPERJESI Ágnes (1964) – VÁRNAGY Tibor (1957)
Tavate, szövött képek 1. ■ 1992
Woven pictures of Tavate 1. ■ 1992

EPERJESI Ágnes (1964) – VÁRNAGY Tibor (1957)
Tavate, szövött képek 2. ■ 1992
Woven pictures of Tavate 2. ■ 1992

KERESZTES Lajos (1933)
Szemét 1. | digitális nyomat, 2013
Litter 1. | digital print, 2013

KERESZTES Lajos (1933)
Szemét 2. | digitális nyomat, 2013
Litter 2. | digital print, 2013

SALUTAZION ANGELICA

TENGÖLICS László (1961–2012)
Salutation Angelica 1. ■ zselatinos ezüst, barnítva, kézzel színezve, 2006
Salutation Angelica 1. ■ gelatin-silver done in sepia, hand-painted, 2006

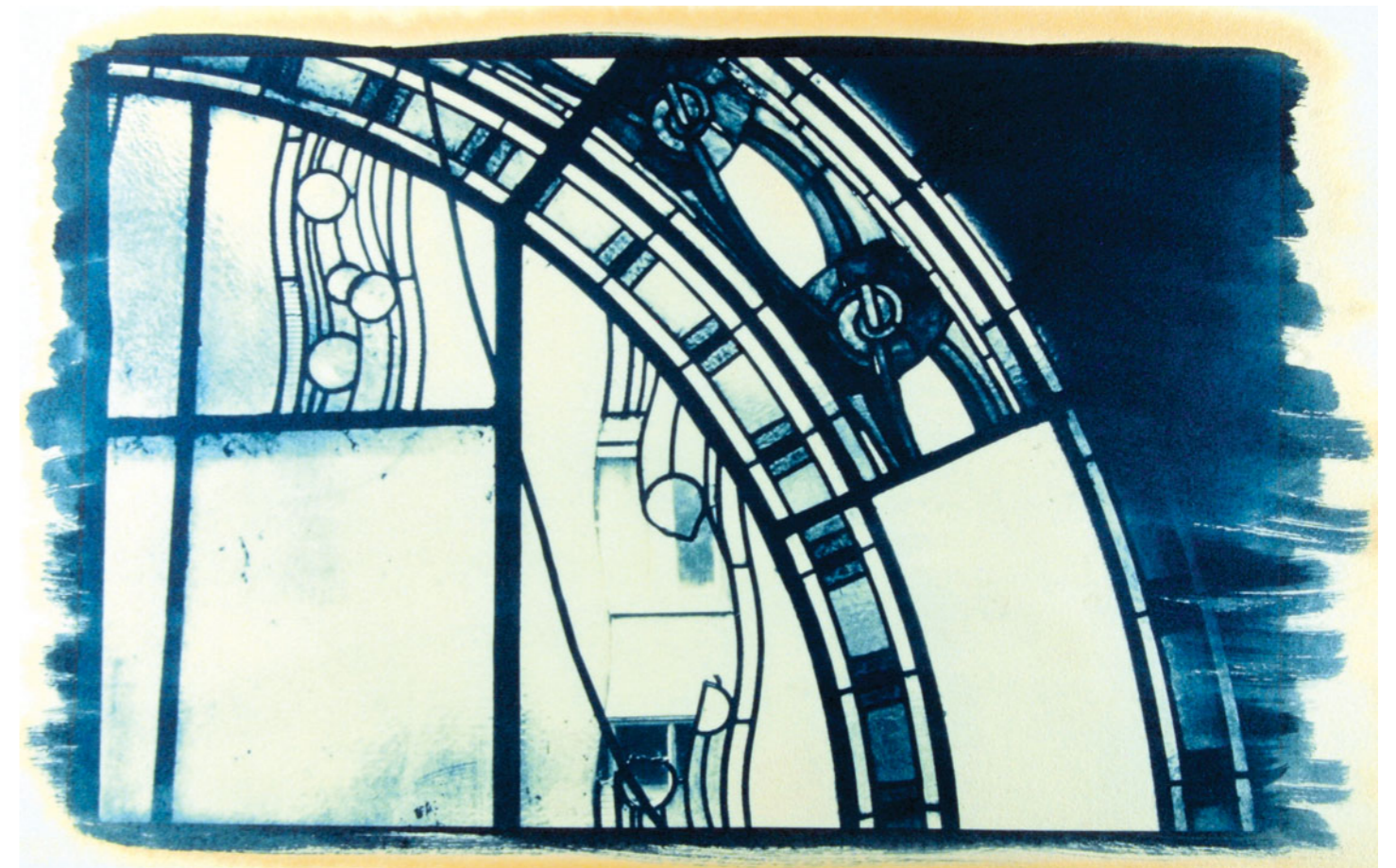
SALUTAZIONE ANGELICA

TENGÖLICS László (1961–2012)
Salutation Angelica 2. ■ zselatinos ezüst, barnítva, kézzel színezve, 2006
Salutation Angelica 2. ■ gelatin-silver done in sepia, hand-painted 2006

VÉKÁS Magdolna (1956)
Grasham ablak 1. ■ cyanotípia merített papíron, 1992
Gresham window 1. ■ on blueprint paper, 1992

VÉKÁS Magdolna (1956)
Grasham ablak 2. ■ cyanotípia merített papíron, 1992
Gresham window 2. ■ on blueprint paper, 1992

BALLA Gergely (1974)
Átjárós kép V. ■ litográfia, 2001
The passageway V. ■ lithograph, 2001

BALLA Gergely (1974)
Átjárós kép IV. ■ litográfia, 2001
The passageway IV. ■ lithograph, 2001

BARANYAY András (1938–2016)

Kéz | zselatinos ezüst, 1985

Hand | gelatin-silver, 1985

BARANYAY András (1938–2016)

Kéz | zselatinos ezüst, 1985

Hand | gelatin-silver, 1985

LAKATOS Erika (1964)
Roma holocaust áldozat | polaroid image transfer, 2004/2011
Gypsy holocaust victim | polaroid image transfer, 2004/2011

LAKATOS Erika (1964)
Exodus gyermekfejfel | polaroid image transfer, 2001/2011
Exodus as seen through a child's eyes | polaroid image transfer, 2001/2011

CSERI László (1948)
Gyűrődések 1. | zselatinos ezüst, 1980
Wrinkled 1. | gelatin-silver, 1980

CSERI László (1948)
Családi album | digitális nyomtatás, 2015
Family album | digital print, 2015

CSONTÓ Lajos (1964)

Doboz | kézzel színezett fekete-fehér fotó, 1992

Box | hand-painted bw photo, 1992

FEJÉR Ernő (1945)

Pótcselekvés csendélet No XV. ■ zselatinos ezüst, kézzel színezett, 1986
Still life of a nervous habit No XV. ■ gelatin-silver, hand-painted, 1986

FEJÉR Ernő (1945)

Tér-kép No 7. ■ zselatinos ezüst, kézzel színezett, 1986
Dimensional-picture No 7. ■ gelatin-silver, hand-painted, 1986

SZIRÁNYI István (1951)
Papíralom 1. | színezett fotó, 1993
Paper dream 1. | colored photo, 1993

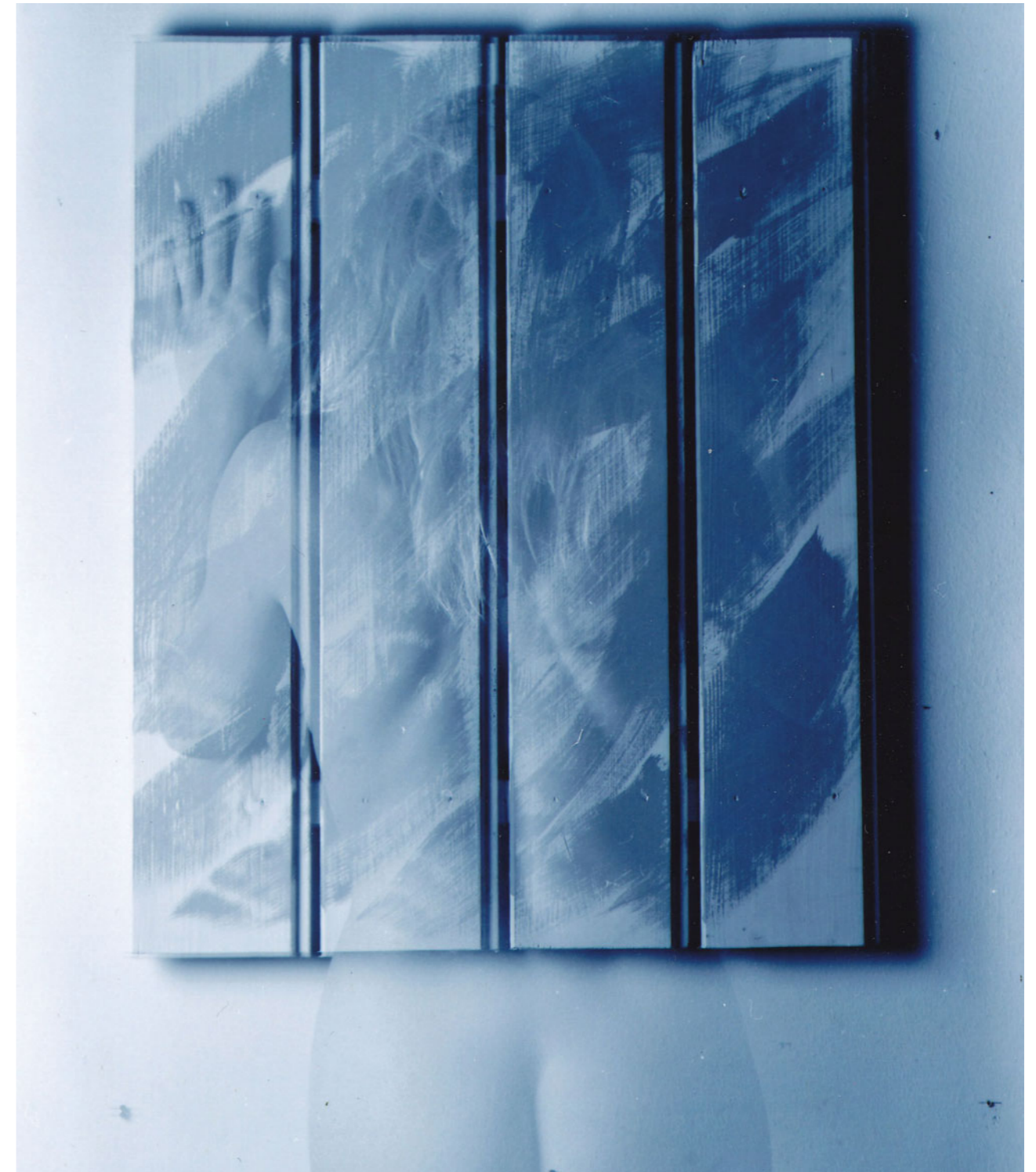

SZIRÁNYI István (1951)
Papíralom 2. | színezett fotó, 1993
Paper dream 2. | colored photo, 1993

TÖRÖK László (1948)
Akt no.2. ■ 1991
Nude No 2. ■ 1991

TÖRÖK László (1948)
Salföldi anzix ■ 2015
Postcard from Salföld ■ 2015

BARICZ Katalin (1948)
 Fényttestek 1. ■ zselatinos ezüst, 1996
 Bodies of light 1. ■ gelatin-silver, 1996

BARICZ Katalin (1948)
 Fényttestek 2. ■ zselatinos ezüst, 1996
 Bodies of light 2. ■ gelatin-silver, 1996

GÁBOR Enikő (1972)
Levest villával | fotogram, 2015
Soup and spoon | photogram, 2015

GÁBOR Enikő (1972)
Részeg üvegek | fotogram, 2001
Drunken bottles | photogram, 2001

BAKOS Miklós (1958)
Ajtó | zselatinos ezüst, 2009
Door | gelatin-silver, 2009

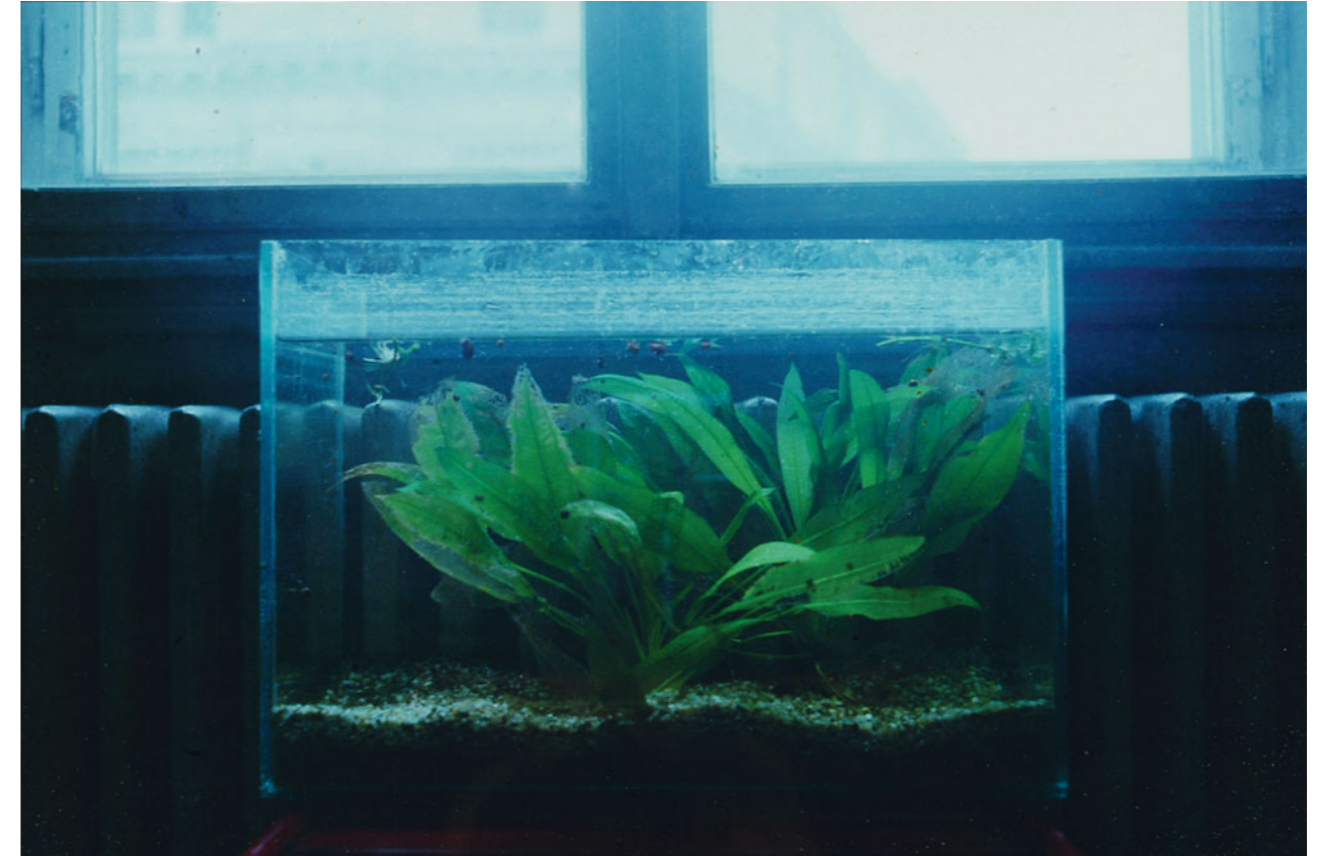

BAKOS Miklós (1958)
Tény-tan | zselatinos ezüst, 1980
Fact-study | gelatin-silver, 1980

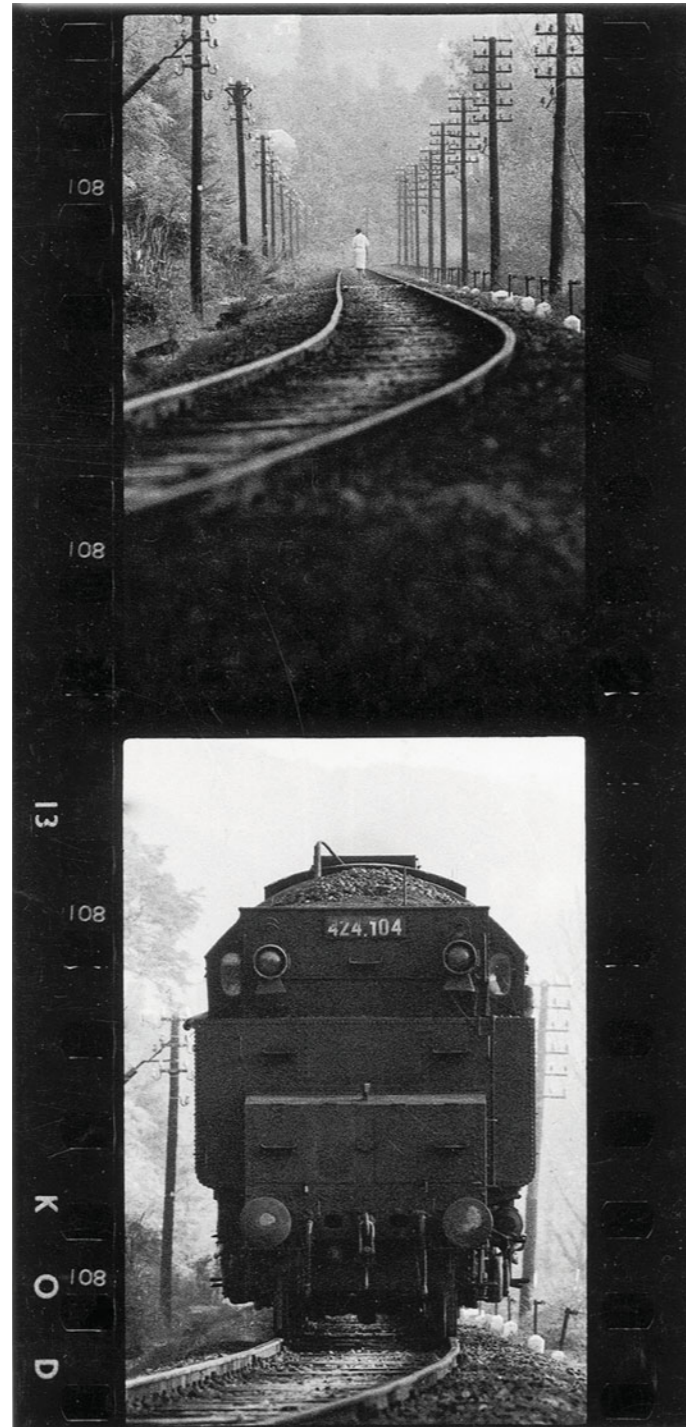

GÁBOS Kálmán (1953–2010)
Enteriör | nylonfólia zselatinos ezüst, színes nagyítás, 1990
Interior | plastic sheet gelatin-silver, colour enlargement, 1990

GÁBOS Kálmán (1953–2010)
Akvárium | zselatinos ezüst, színes nagyítás, 1979
Aquarium | gelatin-silver, colour enlargement, 1979

BALLA András (1945)
A pillanat 1-2. | zselatinos ezüst, 1982. k.
The moment 1-2. | gelatin-silver, 1982. k.

BALLA András (1945)
A szék, Párizs | zselatinos ezüst, 1985
The chair Paris | gelatin-silver, 1985

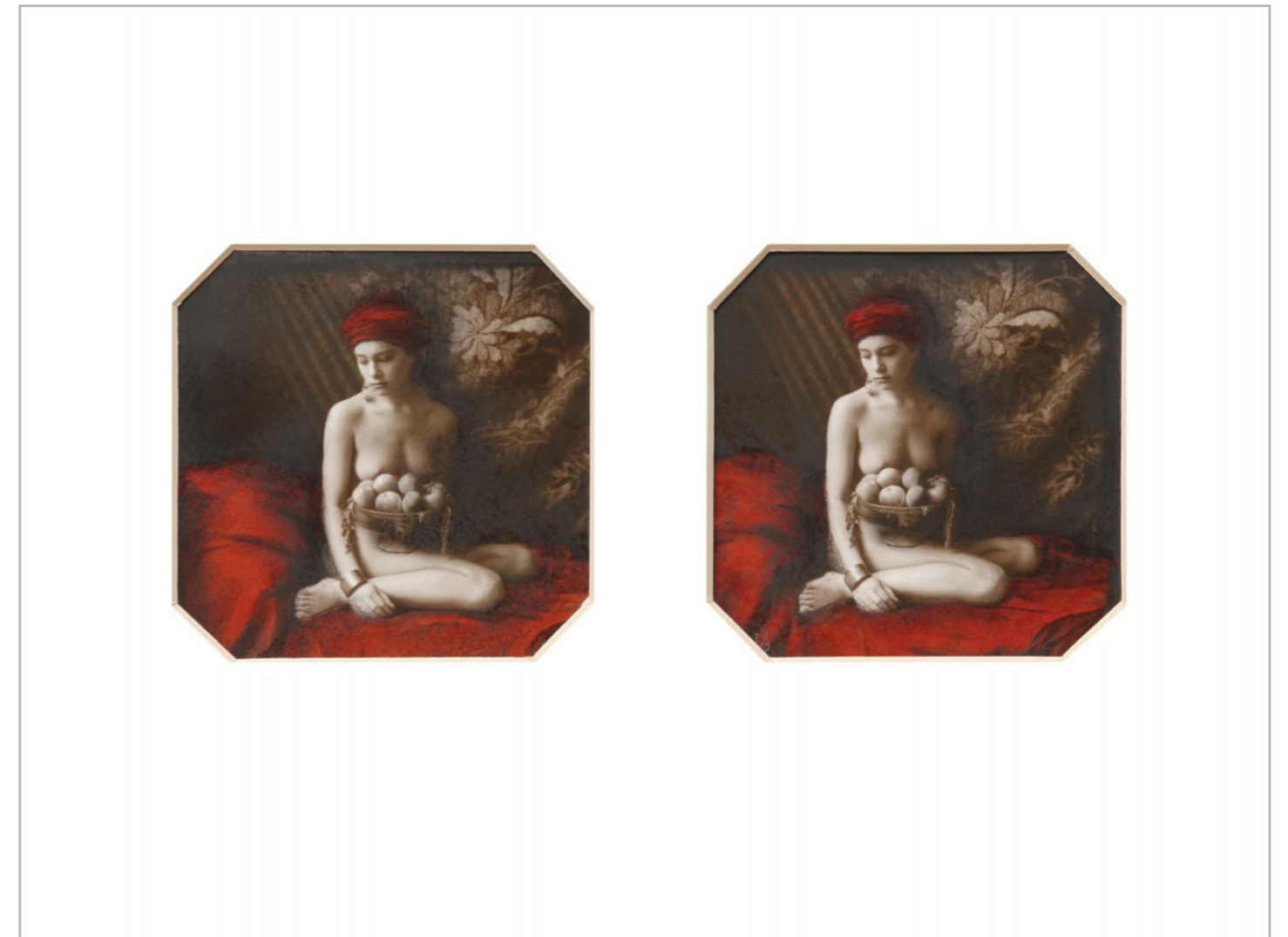

KOVÁCS Melinda (1969)

Pseudo sztereó 1. ■ zselatinos ezüst, kézzel színezve, 1993

Pseudo stereo 1. ■ gelatin-silver, hand-painted, 1993

KOVÁCS Melinda (1969)

Pseudo sztereó 5. ■ zselatinos ezüst, kézzel színezve, 1993

Pseudo stereo 5. ■ gelatin-silver, hand-painted, 1993

FARKAS Antal Jama (1960–2012)
Tisztelet Josef Albersnek | zselatinos ezüst, színes nagyítás, 1988
In honour of Josef Albers | gelatin-silver, colour enlargement, 1988

FARKAS Antal Jama (1960–2012)
Tisztelet Josef Albersnek | zselatinos ezüst, színes nagyítás, 1989
In honour of Josef Albers | gelatin-silver, colour enlargement, 1989

MÉSZÁROS László (1967)

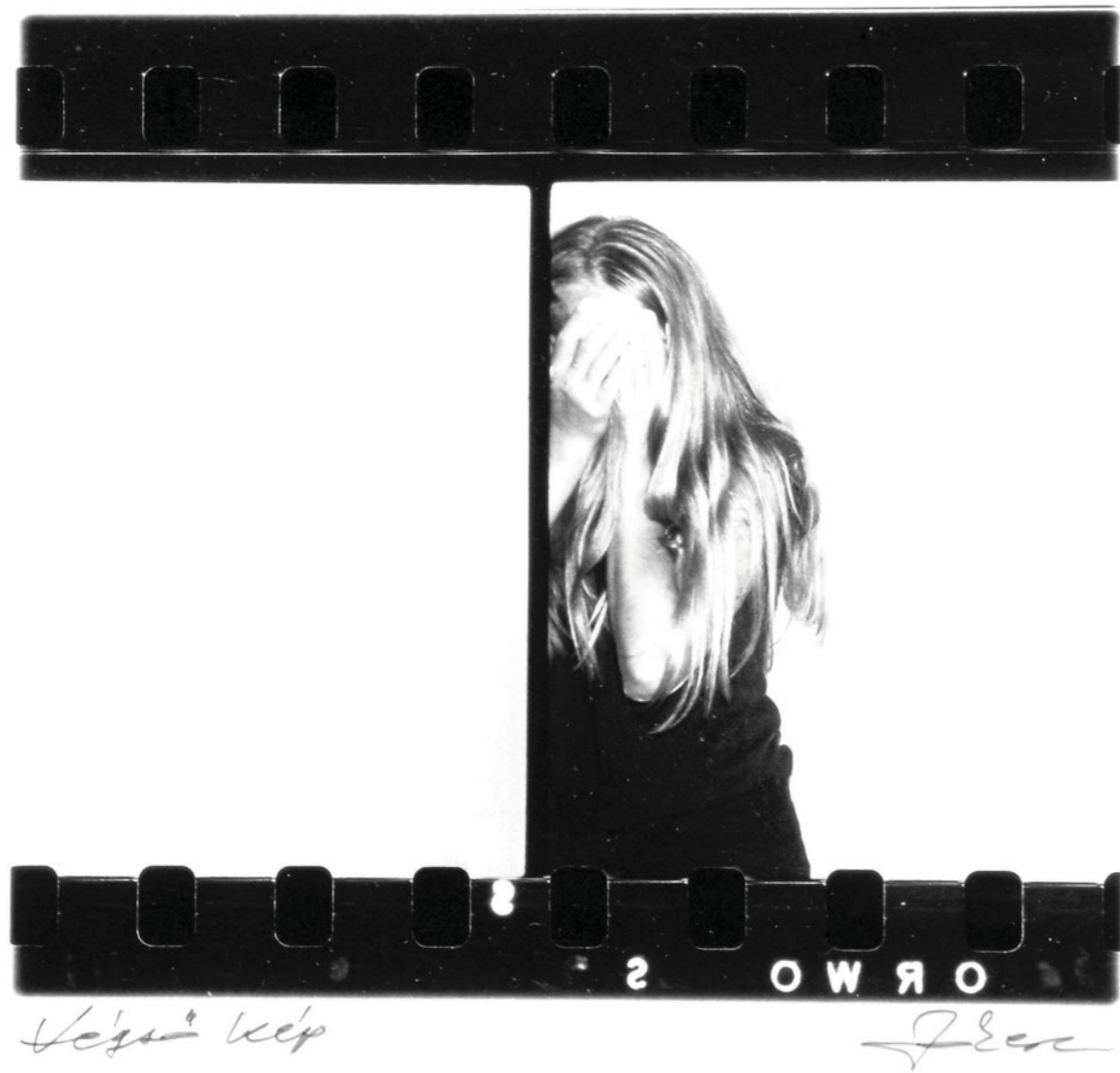
Apám ■ nyomdai film, kollázsolva, zselatinos ezüst papírra kontaktolva, 2000
My father ■ typographic film made into a collage and contacted onto gelatin-silver paper, 2000

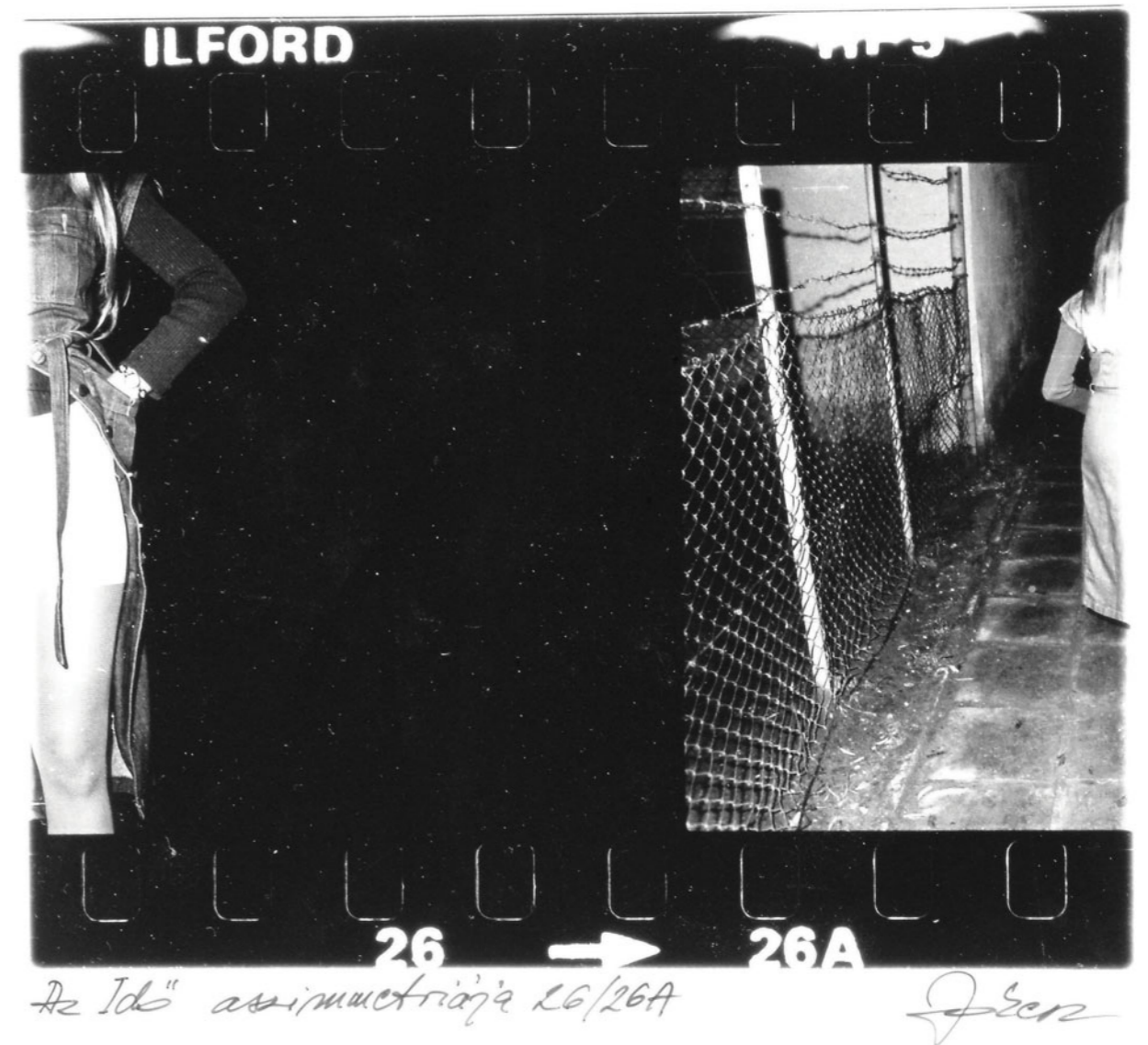
MÉSZÁROS László (1967)

Szépség ■ digitális nyomtatás, 2015
Beauty ■ digital print, 2015

JOKESZ Antal (1952)
 Végő kép | zselatinos ezüst, 1981/1982
 The last picture | gelatin-silver, 1981/1982

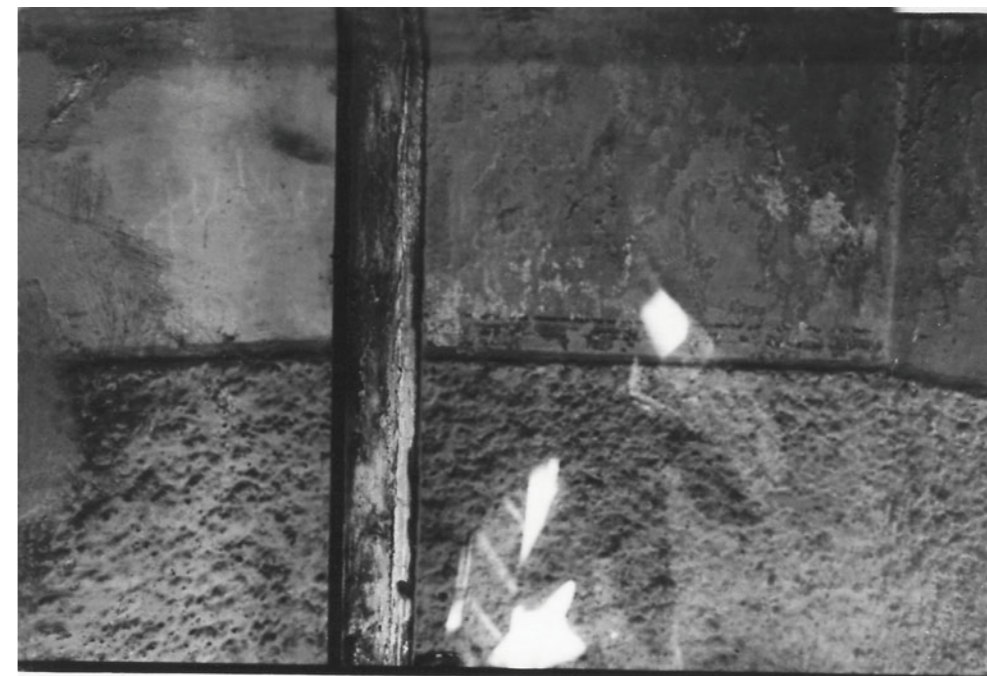

JOKESZ Antal (1952)
 Az idő asszimmetriája 26-26/A | zselatinos ezüst, 1978/1982
 The asymmetry of time 26-26/A | gelatin-silver, 1978/1982

HAJAS Tibor (1946–1980) – VETŐ János (1953)
Képkorbácsolás I. ■ zselatinos ezüst, 1979 – Scourge picture I. ■ gelatin-silver, 1979
Képkorbácsolás II. ■ zselatinos ezüst, 1979 – Scourge picture II. ■ gelatin-silver, 1979

VETŐ János (1953)
Önportré ■ zselatinos ezüst, 1974
Self-portrait ■ gelatin-silver, 1974

LŐRINCZ Miklós (1946)

Attila a vöröskőbányai lakókocsiban | zselatinos ezüst, barnítva, 1993
Attila in his caravan in the 'red stone quarry' | gelatin-silver, done in sepia, 1993

LŐRINCZ Miklós (1946)

Pityu a patakban | zselatinos ezüst, barnítva, 1993
Pityu in the brook | gelatin-silver, done in sepia, 1993

ZÁTONYI Tibor (1955)
Dobogókő | digitális nyomat, 2007
Dobogókő | digital print, 2007

ZÁTONYI Tibor (1955)
Sarud | digitális nyomat, 2007
Sarud | digital print, 2007

Köszönet Kincses Károlynak, Harnóczy Örsnek és Bognár Józsefnek a folyamatos odafigyelésért és önzetlen segítségért, köszönet Amanda Solymosinak és Charles Whitehouse-nak az igényes fordításért, a salgföldi önkormányzatnak a művészetek iránti nyitottságáért és azoknak a képolvasóknak, akik érdeklődésükkel biztatást adtak. Külön köszönet annak a 66 fotográfus kollégának, akik alkotásaikkal megteremtették és működtették a Pajta Galériát. Végezetül köszönet támogatóinknak, akik nélkül ez a könyv nem jöhetett volna létre.

Török László

Many thanks to Károly Kincses, Örs Harnóczy and József Bognár for their constant attentive and unselfish assistance, and also to Amanda Solymosi and Charles Whitehouse for their work on the demanding translation and to the Salföld Council for their openness towards the Arts, also to those who came to view the pictures and lent their support and encouragement.

Special thanks to the 66 photographer colleagues, who through their works, ensured the founding and running of Pajta Gallery. Finally many thanks to our supporters, without whom the creation of this book would not have been possible.

László Török

Török László és felesége, Éva, 2016
László Török and his wife Éva, 2016
Fotó: Harnóczy Örs

Főtámogató | Main sponsor

A könyv a Magyar Művészeti Akadémia Film- és Fotóművészeti Tagozatának támogatásával készült

The book is sponsored by the Hungarian Academy of Film and Photographic Arts

MAGYAR MŰVÉSZETI
AKADÉMIA

Támogató | Sponsor

ISBN 978-963-12-5934-6

Nyomdai előkészítés: Tér Nyomdai és Grafikai Stúdió, Pécs
Print preparation: Tér Printing and Graphics Stúdió, Pécs
BOGNÁR József és HARNÓCZY Örs

Nyomda: Molnár Nyomda és Kiadó Kft., Pécs
Printed in Pécs by Molnár Printing and Publishing Ltd.
Felelős vezető / Accountable manager: MOLNÁR Csaba
Megjelent: 21,6 (A/5) ív terjedelemben
Published in 21,6 A/5 format

